

Turystyka XXI wieku

W eskapadach po Wielkopolsce i aktywnym wypoczynku wspierają nas wirtualne przewodniki, infokioski oraz inteligentne tablice informacyjne.

O przydatności na turystycznych szlakach podręcznych nawigatorów współpracujących ze światowym narzędziem znanym jako Global Positioning System, a jeszcze lepiej jako GPS, pierwsi w naszym regionie przekonali się pasjonaci wędrówek rowerowych.

Stąd pomysł, aby ślady GPS odpowiadające wielkopolskim trasom rowerowym, a później także innym szlakom, udostępnić bezpłatnie wszystkim chętnym. Od 2007 roku czyni to marszałkowski Departament Sportu i Turystyki, finansując cyfrowe opracowanie szlaków, a także tworzenie i utrzymanie strony internetowej www.gpswielkopolska.pl.

– Udostępniamy w ten sposób ponad 40 śladów wielkopolskich szlaków rowerowych, które poprowadzą nas po najpiękniejszych zakątkach regionu – mówi dyrektor departamentu Tomasz Wiktor.

Mobilne przewodniki po Szlaku Piastowskim i Trasie Kórnickiej, które można wgrać do popularnych nawigatorów samochodowych, informator dla użytkowników telefonów komórkowych – to najnowsze propozycje projektu GPSwielkopolska.

Od niedawna turystom z kraju i zagranicy odwiedzającym Wielkopolskę, a także podróżującym po regionie jego mieszkańcom przychodzi z pomocą 46 nowoczesnych infokiosków turystycznych. Funkcjonują w obiektach komuni-

FOT. M. KULECZKA

Jednym z elementów GPSwielkopolska jest samochodowy przewodnik po szlaku cysterskim, który między innymi zaprowadzi nas do Owińsk.

kacyjnych, w centrach miast, w muzeach na terenie całego regionu. Powstały w ramach projektu, którego celem jest zbudowanie nowoczesnego systemu informacji turystycznej w Wielkopolsce, współfinansowanego z funduszy unijnych i pieniędzy województwa.

– To kolejny ważny krok w promocji Wielkopolski – mówił marszałek Marek Woźniak podczas otwarcia

punktu informacyjnego na lotnisku Ławica w Poznaniu. – Stawiamy na nowoczesne techniki, tak by turysta miał dostęp do informacji przez 24 godziny na dobę.

Nad jakością informacji przekazywanej w językach polskim, niemieckim i angielskim oraz niezawodnością systemu czuwa sztab specjalistów Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej zrzeszającej wielkopolskie samorządy, or-

ganizacje oraz instytucje zajmujące się obsługą ruchu turystycznego.

Technologiczne usprawnienia w turystycznym biznesie to dzisiaj chleb powszedni, bo przecież do internetu zaglądamy, gdy trzeba kupić bilet lotniczy, wykonać przelew, przejrzeć rozkład jazdy pociągów bądź zarezerwować miejsce w hotelu. Rzadko jednak traktujemy sieć jako narzędzie poznania regionu.

A warto. Pomoże w tym portal www.regionwielkopolska.pl, zbudowany i zarządzany przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Centrum Animacji Kultury.

– Rzetelna informacja to nie tylko przejaw gościnności, ale dowód zrozumienia zasad biznesu, jakim jest turystyka – mówi Marian Poślednik, przewodniczący sejmikowej Komisji Kultury Fizycznej i Turystyki. >> strony 8-9

Dyrektor teatru odwołany

Po uzyskaniu niezbędnych opinii różnych instytucji zarząd województwa podjął decyzję o odwołaniu Janusza Wiśniewskiego z funkcji dyrektora Teatru Nowego w Poznaniu. >> strona 2

Nowe przystanie

Prawdziwa gratka dla żeglujących po Noteci. Kilka dni temu uroczyste otwarte zostały nowe przystanie wodne w Drawsku i Czarnkowie. >> strona 3

Na kulturę

Gruntowniejsza modernizacja widowni Teatru Wielkiego i dodatkowe prace restauratorskie w kilku muzeach będą efektem decyzji podjętych podczas czerwcowej sesji sejmiku. >> strona 4

Pomysł na szkołę

Medyczna szkoła policealna to dobry wybór dla osób, które chcą pracować w atrakcyjnym zawodzie. O szansach, jakie dają placówki prowadzone przez samorząd województwa. >> strona 7

Inna strona samorządu

Marynarz z Koszalina zapatrzonny w marszałka Woźniaka. Kontrolują samorządy, a od 13 lat nie zauważyli, że coś się zmieniło... Przewodniczący Dymarski w sklepie „wszystko za 4,50” wydał 8 złotych, a będzie musiał jeszcze więcej. >> strona 16

(Wielko)Polska objęła prezydencję

W Poznaniu, Brukseli, ale też w Holandii i we Włoszech odbyły się symboliczne wydarzenia z udziałem Wielkopolan, związane z rozpoczęciem polskiego przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej. Elementem uroczystości 1 lipca przed siedzibą urzędów wojewódzkiego i marszałkowskiego było wypuszczenie w niebo tysiąca balonów w barwach flag polskiej i unijnej (na zdjęciu). W stolicy Wielkopolski najwięcej międzynarodowych spotkań zaplanowano na wrzesień i listopad. >> strona 3

FOT. A. BOJŃSKI

Z apetytem na sukces

– Dla „młodych” firm i osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej wymagania kredytowe banków stanowią barierę. Tymczasem w WARP z otrzymaniem pożyczki nie było problemu – mówi Arkadiusz Wróblewski, który rozkręcił swój biznes dzięki pieniądзом z założonej przez samorząd województwa instytucji. To była już tysięczna taka pożyczka!

W naszym cyklu „po co ten samorząd?” piszemy o działalności Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. >> strona 6

Zbadali hałas wokół lotniska

Hałas emitowany przez samoloty na poznańskiej Ławicy w niektórych miejscach (od strony Przeźmierowa) przekracza dopuszczalne normy, jednak w zakresie założonym w dokumentach opracowanych przy okazji przygotowywania realizowanej obecnie budowy lotniska. To pierwsze wnioski z wdrożonego przez port lotniczy ciągłego monitoringu hałasu.

W ciągu kilku miesięcy sejmik powinien uchwalić strefę ograniczonego użytkowania wokół lotniska na Ławicy. >> strona 2

Artur Boiński

Tradycją już stało się, że w jednym z letnich numerów tematem przewodnim „Monitora” jest zagadnienie związane z turystyką, w jej regionalnym wydaniu. Tym razem pokazujemy, jak bardzo w ciągu kilku ostatnich lat ta branża w Wielkopolsce, zwłaszcza w sferze informacyjno-promocyjnej, zmieniła się, śmiało sięgając po technologiczne nowinki. Jasne, że od dziesięcioleci niezmiennie do podróżowania rowerem niezbędna jest przede wszystkim siła naszych mięśni. Oczywiście, że od setek lat zachód słońca nad jeziorem wygląda tak samo pięknie. Naturalnie, że do zwiedzania ciekawych miejsc potrzebujemy głównie dobrego nastroju i właściwego towarzystwa. Chodzi o to, że dziś, w XXI wieku, rowerową trasę pomoże nam wytyczyć nowoczesny system GPS. Nad jezioro trafimy, wcześniej rezerwując sobie nocleg, transport i wszelakie atrakcje za pomocą internetu. A zwiedzanie ułatwi i umili nam „wszystkomający” infokiosk. Gadzety – ktoś powie. Może, ale czy jeszcze całkiem niedawno takimi nie wydawały się nam komputer lub telefon komórkowy? ●

Teatr Nowy bez dyrektora

Janusz Wiśniewski został odwołany ze stanowiska dyrektora Teatru Nowego w Poznaniu.

Decyzję tę podjął 30 czerwca Zarząd Województwa Wielkopolskiego, po otrzymaniu opinii ministra kultury, komisji zakładowej NSZZ „Solidarność” oraz Związku Artystów Scen Polskich, o które władze województwa, z inicjatywy marszałka Marka Woźniaka, wystąpiły na początku czerwca.

Procedurę odwoławczą rozpoczęto w związku z zarzutami dotyczącymi działalności artystycznej placówki,

na wstępie

Internetowy zachód słońca

Poznański Czerwiec 1956 – ludzka tragedia i duma

FOT. A. KOCZOROWSKA

– Poznańskie Krzyże są odwodem ludzkiej tragedii, ale i naszą dumą, bo to tu po raz pierwszy głośno powiedziano „nie” systemowi, który był przeciwko ludziom – mówił marszałek Marek Woźniak, który wraz z przewodniczącym sejmiku Lechem Dymarskim reprezentował samorząd województwa podczas obchodów 55. rocznicy Poznańskiego Czerwca. Na zdjęciu – przemarsz uczestników uroczystości z kościoła oo. dominikanów na plac Adama Mickiewicza. ABO

Hałas zbadany

W ciągu kilku miesięcy sejmik powinien uchwalić strefę ograniczonego użytkowania wokół Portu Lotniczego Poznań-Ławica.

Hałas emitowany przez samoloty na poznańskiej Ławicy w niektórych miejscach (od strony Przeźmierowa) przekracza dopuszczalne normy, jednak w zakresie założonym w dokumentach opracowanych przy okazji przygotowywania realizowanej obecnie rozbudowy lotniska. To pierwsze wnioski z wdrożonego przez port lotniczy ciągłego monitoringu hałasu. O tym przedsięwzięciu poinformowali przedstawiciele władz miasta i województwa oraz zarząd spółki.

– Po raz pierwszy w Polsce port lotniczy obsługujący loty cywilne w pełni wdrożył sys-

tem ciągłego monitoringu hałasu – podkreślił prezes Ławicy Mariusz Wiatrowski. A członek zarządu spółki Grzegorz Bykowski zaznaczył: – To weryfikacja naszych działań. Kładziemy na stół wszystkie informacje, o każdym obsługiwany tu samolocie.

Badania prowadzi certyfikowana firma. Co miesiąc mobilne punkty pomiarowe stawiane są w innych miejscach, po wschodniej i zachodniej stronie lotniska. Pierwsze wyniki (z kwietnia i maja) zostały też przekazane okolicznym mieszkańcom, którzy niejednokrotnie wyrażali obawy związane ze

wzrostem hałasu po rozbudowie lotniska.

– Te pierwsze wyniki potwierdzają prawidłowość założeń przyjętych w decyzji środowiskowej i świadczą o tym, że poważnie traktujemy mieszkańców okolic lotniska – zaznaczył wicemarszałek Wojciech Jankowiak. Zapowiedział, że pod koniec obecnego lub na początku przyszłego roku sejmik powinien uchwalić strefę ograniczonego użytkowania wokół Ławicy. Potem spółka będzie miała dwa lata na działania kompensujące mieszkańcom hałas. Po upływie tego okresu przyjdzie czas na ewentualne dochodzenie przez nich roszczeń. ABO

Sprzedz wieków

Już w czerwcu przyszłego roku pierwsi zwiedzający będą mogli zwiedzać Rezerwat Archeologiczny na Ostrowie Tumskim w Poznaniu, prezentujący w atrakcyjnej formie relikty wczesnopiastowskiego ośrodka grodowego z X wieku.

11 lipca, z udziałem m.in. marszałka Marka Woźniaka, odbyło się wmurowanie aktu erekcyjnego pod budynek rezerwatu, na który przeznaczono prawie 6,8 mln zł z WRPO. ABO

Pożegnaliśmy

1 lipca, w pierwszym dniu pierwszej polskiej prezydencji w UE, na

warszawskich Starych Powązkach spoczął **Jan Kulakowski**, pierwszy ambasador RP przy wspólnocie europejskiej i negocjator polskiego członkostwa. W trakcie 81 lat życia był m.in. powstańcem warszawskim, politykiem, dyplomatą, związkowcem; a w latach 2004-2009 europoseł, wybranym w Wielkopolsce.

18 czerwca w Kościanie rodzina i przyjaciele pożegnali **Janusza**

Romaniszyna, który odszedł po długiej i ciężkiej chorobie, w wieku niespełna 58 lat. Przez dwie dekady był fotoreporterem najpierw „Gazety Poznańskiej”, a następnie „Głosu Wielkopolskiego”. Jego zdjęcia wielokrotnie gościły także na łamach „Monitora Wielkopolskiego”.

W Brukseli o roli regionów

O uzupełnianiu się działań podejmowanych przez poszczególne kraje i całą UE na rzecz zmniejszania różnic rozwojowych oraz o roli władz lokalnych i regionalnych w realizacji celów unijnej strategii „Europa 2020” rozmawiano 4 i 5 lipca podczas prac Komitetu Regionów.

W tych dniach w Brukseli odbyły się posiedzenia Komisji Polityki Spójności Terytorialnej (COTER) oraz Komisji Polityki Gospodarczej i Społecznej (ECOS). W pracach obu uczestniczył przewodniczący wielkopolskiego sejmiku Lech Dymarski. Przyjęte przez komisje projekty opinii Komitetu Regionów dotyczące wymienionych wyżej zagadnień zostały opracowane z inicjatywy polskiej prezydencji w UE. ABO

Zachodnia Polska w Łagowie

O wykonanych do tej pory ekspertyzach, które staną się bazą do stworzenia Strategii Rozwoju Polski Zachodniej, rozmawiali 1 i 2 lipca w lubuskim Łagowie marszałkowie pięciu województw uczestniczących w tej inicjatywie. Wielkopolskę reprezentował wicemarszałek Leszek Wojtasiak (na zdjęciu w rozmowie z marszałkiem województwa lubuskiego i wicemarszałkami dolnośląskim i zachodniopomorskim). Prezentacja założeń strategii ma odbyć się w listopadzie w Poznaniu, podczas konferencji organizowanej w ramach polskiej prezydencji w UE, natomiast opracowanie projektu dokumentu przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego planowane jest na I połowę 2012 roku. ABO

Europejskie kółko i krzyżyk

Międzynarodowa grupa młodzieży wspólnie spędziła czas na obozie zorganizowanym przez samorząd województwa na terenie Ośrodka Wypoczynkowo-Sportowego K.S. Poznania w Łęczezkach.

Pod hasłem „European Sports TIC-TAC-TOE” (Europejskie Sportowe KÓŁKO I KRZYŻYK) młodzi przedstawiciele zaprzyjaźnionych z Wielkopolską regionów – rosyjskiej Samary, włoskiego Veneto oraz Polacy mieli okazję do integracji kulturowej, podzielenia się swoimi doświadczeniami oraz zapoznania się z naszym województwem.

– Cieszę się, że takie międzynarodowe obozy są organizowane, jest to bez wątpienia promocja województwa oraz możliwość wymiany kulturowej. Ponadto obóz przy-

padł na początek polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, moment szczególnie dla naszego kraju, który bez wątplenia sprzyja integracji Europejczyków – powitał łęczęcką grupę młodzieży marszałek Woźniak na spotkaniu 6 lipca w Poznaniu.

Uczestnicy obozu z kolei opowiedzieli, jak spędzają czas w Wielkopolsce. W bogatym programie pobytu nie zabrakło m.in. splywu kajakowego na Warcie, wycieczki rowerowej po lasach pojezierza sierakowsko-międzychodzkiego oraz przejażdżki bryczkami zaprzęgniętymi w konie ze stada ogierów w Sierakowie. Ponadto podczas licznych zajęć w grupach uczestnicy obozu mogli wymienić się doświadczeniami dotyczącymi swoich narodowych kuchni, tańców czy różnych gier i zabaw. OJ

(Wielko)Polska objęła prezydencję

Wydarzenia z regionalnym akcentem, związane z przejęciem przez nasz kraj przewodnictwa w Radzie UE, odbyły się w Poznaniu, Brukseli, Isprze i Bredzie.

Pierwszą w historii półroczną unijną prezydencję Polska objęła 1 lipca. Z tej okazji w Poznaniu, przed siedzibami urzędów marszałkowskiego i wojewódzkiego, odbyła się symboliczna uroczystość, podczas której młodzieży przekazano flagę z logo prezydencji, a w niebo poszybowało tysiąc balonów w barwach flag polskiej i unijnej.

Polskie przewodnictwo w UE (i związane z nim w Europie spore nadzieje na tchnięcie optymizmu w ideę integracji) było istotnym tematem podczas sesji Komitetu Regionów, która odbywała się w Brukseli na przełomie czerwca i lipca. W trakcie licznych spotkań (m.in. posiedzenia prezydium KR i polskiej delegacji) marszałek Marek Woźniak silnie akcentował polskie interesy samorządowe w tak ważnych kwestiach, jak polityka spójności, Partnerstwo Wschodnie, polityka transportowa oraz budżet UE po 2014 r.

Ponad 150 gości przybyło 30 czerwca na poświęcone polskiej prezydencji spotkanie w Biu-

Na znak rozpoczęcia polskiej prezydencji w Poznaniu w niebo poszybowało tysiąc balonów w barwach flag polskiej i unijnej.

rze Informacyjnym Województwa Wielkopolskiego w Brukseli. O naszych planach mówili ambasador RP przy UE Jan Tombiński i marszałek Woźniak. Dwa dni wcześniej kulturalnym aspektem prezydencji poświęcone było kolejne spotkanie brukselskiego Klubu Wielkopolan.

Regionalnym akcentem towarzyszącym prezydencji są

kolejne odsłony organizowanej przez samorząd województwa wystawy „Enigma. Odszyfrować zwycięstwo”. – To nie tylko sposób na zainteresowanie naszym regionem podczas prezydencji, ale także narzędzie służące odkłamywaniu historii – tłumaczy Marek Woźniak. Ekspozycja poświęcona związanym z Poznaniem tematami, którzy złamali kod niemieckiej maszyny szyfrującej, wcześniej była pokazywana w Brukseli. Teraz jej włoską edycję w Isprze otworzył 1 lipca wicemarszałek Wojciech Jankowiak, a 2 lipca marszałek Marek Woźniak uczestniczył w wernisżu wystawy w holenderskiej Bredzie. Planowane są ekspozycje w kolejnych europejskich miastach.

W ramach prezydencji czeka nas sporo wydarzeń w Poznaniu. Dzięki zaangażowaniu

Marka Woźniaka, który jest przewodniczącym polskiej delegacji w Komitecie Regionów, 8 września odbędzie się u nas inauguracyjne posiedzenie Stałej Konferencji Władz Lokalnych i Regionalnych na rzecz Partnerstwa Wschodniego, a dzień później – wyjazdowe posiedzenie prezydium Komitetu Regionów. – Będzie ono poświęcone polityce spójności. Chcemy pokazać, co dzięki niej udało się nam zrobić w Wielkopolsce i udowodnić w ten sposób, że tę politykę warto kontynuować – mówi marszałek.

Największy międzynarodowy ruch czeka Poznań w listopadzie. Wówczas to tu znajdzie się centrum wydarzeń związanych z prezydencją. Aż dziesięciokrotnie przyjeżdżać będą nad Wartę wysocy rangą przedstawiciele 27 krajów członkowskich UE. ABO

Rozpoczynającej się prezydencji poświęcone było spotkanie polskiej delegacji do Komitetu Regionów 29 czerwca w Brukseli. Na zdjęciu przewodniczący delegacji marszałek Marek Woźniak w rozmowie z przewodniczącą KR Mercedes Bresso i członkiem KR Leszkiem Świątalskim.

Otwarcie wystawy o Enigmie we włoskiej Isprze...

...oraz w holenderskiej Bredzie.

Wystąpienie marszałka Marka Woźniaka podczas uroczystości zorganizowanej w siedzibie Biura Informacyjnego Województwa Wielkopolskiego w Brukseli.

Wybrane wydarzenia z kalendarium

- >> **8 IX Poznań** – Stała Konferencja Władz Lokalnych i Regionalnych na rzecz Partnerstwa Wschodniego
- >> **9 IX Poznań** – posiedzenie prezydium Komitetu Regionów
- >> **18-24 IX Poznań** – III Europejskie Spotkania Młodzieży
- >> **19 IX Bruksela** – konferencja nt. polityki transportowej UE, pierwsza z czterech współorganizowanych przez Wielkopolskę
- >> **3-30 XI Poznań** – cykl 10 spotkań z udziałem ministrów lub urzędników wysokiego szczebla 27 państw UE
- >> **14 XII Bruksela** – współorganizowana przez 16 województw Wigilia Polskich Regionów

Gościnne wrota do turystycznej krainy

Nowe przystanie na Noteci otwarto uroczystie w Drawsku i Czarnkowie.

Obydwie inwestycje stanowią pierwszy etap szeroko zakrojonego projektu pod nazwą „Aktywizacja Wielkiej Pętli Wielkopolski”, realizowanego w partnerstwie ze Związkiem Gmin i Miast Nadnoteckich. Przedsięwzięcia te, współfinansowane z funduszy unijnych i budżetu województwa, powstały w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

Przystań w Drawsku, otwarta 10 lipca, nazywa się „Yndzel”, bo tak określa się ulubione miejsce wodniaków usytuowane nad brzegami Starej Noteci. Turyści przemierzający wielkopolski etap Między-

narodowej Drogi Wodnej E-70 oraz mieszkańcy gminy otrzymali do dyspozycji nowoczesny kompleks z pomostami do cumowania różnego typu jednostek, parkingami, sanitariatami, zjazdami do wody, pole namiotowe, plażę oraz boiska sportowe. Sercem całości jest funkcjonalny budynek kapitanatu.

Nową przystań w dniu otwarcia chwalili uczestnicy Ogólnopolskiego Rodzinnego Rejsu Żeglarsko-Motorowodnego PTTK i Polskiego Związku Żeglarskiego oraz licznie przybyli młodzi mieszkańcy Drawska.

Wójt Marek Tchórza dziękował wszystkim, którym gmina zawdzięcza warty ponad 3 mln zł obiekt, natomiast członkowie Zarządu Województwa

Nowa przystań to nowe możliwości dla Czarnkowa i sąsiednich gmin. Można tu teraz dotrzeć także drogą wodną, poznać piękne okolice i wypocząć.

Wielkopolskiego Tomasz Bugajski i Krzysztof Grabowski chwalili dobrą współpracę gmin i miast nadnoteckich owocującą udanymi przedsię-

wzięciami i skuteczną promocją walorów turystycznych tego terenu.

Przedstawiciele województwa lubuskiego, kujawsko-pomor-

skiego, pomorskiego, wielkopolskiego, warmińsko-mazurskiego spotkali się 11 lipca w Lubaszku, gdzie z udziałem specjalistów zajmujących się budownictwem, ochroną środowiska i gospodarką wodną dyskutowali o rozwoju i znaczeniu drogi E-70.

Następnie goście udali się statkiem „Lokietek” do Czarnkowa. W trakcie rejsu w imieniu marszałków sześciu województw podpisano plan wspólnych działań związanych z planowaną rewitalizacją Międzynarodowej Drogi Wodnej E-70 na terenie Polski. Deklarację w imieniu województwa wielkopolskiego podpisał Krzysztof Grabowski.

„Lokietek” po kilkunastokilometrowym rejsie zacumował w Czarnkowie, gdzie od-

było się uroczyste otwarcie drugiej nadnoteckiej przystani. Wstęgę otwierającą ślizg do portowego basenu w Czarnkowie przecinali m.in. wicemarszałek Senatu Marek Ziółkowski, wojewoda Piotr Florek i burmistrz Czarnkowa Franciszek Strugała.

Marina ta, podobnie jak drawska, ma odnowiony wygodny basen portowy i wszystkie udogodnienia niezbędne wodniakom. Dysponuje także halą magazynową-remontową, przydatną do przechowywania i napraw niedużych jednostek pływających. Turyści mogą tam m.in. skorzystać z wygodnych parkingów, odpocząć w estetycznym i monitorowanym otoczeniu, rozbić namioty, wypożyczyć kajaki. RJ

Sejmikowe pytania

Przedstawiamy tematy, które radni poruszali 27 czerwca, podczas VIII sesji sejmiku, w złożonych zapytaniach i interpelacjach.

Marcin Porzucek (PiS) w swoim wystąpieniu poruszył temat sytuacji w pilskim Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego. Ponadto radny, odnosząc się do proponowanych przez administrację centralną terminów budowy odcinków dróg ekspresowych w Wielkopolsce, pytał o ewentualne działania władz województwa w tej sprawie.

Marek Sowa (PiS) mówił o problemach związanych z początkiem funkcjonowania spółki Koleje Wielkopolskie. Pytał o niehonorowanie ulg na przejazdy dla kolejarzy oraz o trudności z zatrudnieniem maszynistów do obsługi szynobusów. Radny powrócił też do swojego wystąpienia z poprzedniej sesji, dotyczącego doboru prelegentów Światowych Dni Innowacji.

Marek Niedbała (SLD) interpelował w sprawach związanych z Kolejami Wielkopolskimi, w szczególności podejmując kwestię katalogu osób, którym przysługują ulgi na przejazdy pociągami obsługiwany przez samorządową spółkę.

Kazimierz Pałasz (SLD) odniósł się do omawianej podczas sesji informacji o działalności wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego w Wielkopolsce. Zwracając uwagę na niski poziom zdawalności praktycznych egzaminów na prawo jazdy, pytał o ocenę tego zjawiska przez zarząd województwa.

Małgorzata Stryjska (PiS) powołując się na uwagi zgłaszane przez pasażerów, interpelowała w sprawie ograniczenia w okresie letnim liczby połączeń i wielkości składów w pociągach kursujących na trasie z Poznania do Gniezna.

Zbigniew Ajchler (SLD) w związku z poręczeniem przez samorząd województwa kredytu dla szpitala w Kowanówku, pytał o sytuację finansową tej placówki. Nawiązał też do swojej wcześniejszej interpelacji w sprawie powołania spółki obejmującej parowozownię w Wolsztynie. Radny proponował również, by wzbogacić plan pracy sejmiku o posiedzenia wyjazdowe w różnych miastach powiatowych regionu.

Killion Munyama (PO) w pisemnej interpelacji zwrócił się do marszałka o interwencję u prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w związku z planami ograniczenia zakresu działalności inspektoratu ZUS w Grodzisku Wielkopolskim.

Z kulturą o pieniądzach

Gruntowniejsza modernizacja widowni Teatru Wielkiego i dodatkowe prace restauratorskie w muzeach będą efektem czerwcowych decyzji finansowych sejmiku.

Sejmik zdecydował o zmianach w tegorocznym planie dochodów i wydatków województwa oraz wieloletniej prognozie finansowej skutkującej możliwością wykonania najpilniejszych prac modernizacyjnych i restauratorskich w wielkopolskich muzeach. Na ten cel przesunięte zostały pieniądze zapisane wcześniej w budżecie jako udział własny w projekcie artystycznym, jakim ma być plenerowa realizacja spektaklu „Turandot” Giacomo Pucciniego. Producentem tego widowiska jest Teatr Wielki w Poznaniu. Jednak w związku z problemami dotyczącymi adaptacji przestrzeni miejskich na cele widowiska, jego premiera, współfinansowana z funduszy unijnych w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, przesunięta została na rok przyszły. Radni zgodzili się, aby niewykorzystane fundusze przeznaczyć m.in. na dodatkowe inwestycje i prace zabezpieczające w Grzybowie w obiektach należących do Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, poszerzenie zakresu prac związanych z odseparowaniem holu Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie od sąsiadujących z nim pomieszczeń liceum ogólnokształcącego, a także wykonanie prac restauratorskich w zabytkach budownictwa wiejskiego znajdujących się w skansenie w Russowie, administrowanym przez Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej.

Miłośnicy sztuki operowej w Wielkopolsce muszą tego lata uzbroić się w cierpliwość. Wakacyjna przerwa w Teatrze Wielkim w Poznaniu potrwa ponad trzy miesiące. Prowadzone są tam prace związane z modernizacją infrastruktury scenicznej, orkiestronu i renowacją zabytkowej widowni w ramach dwóch projektów inwestycyjnych współfinansowanych z funduszy unijnych. Sejmik wyraził zgodę, aby zakres tych prac poszerzyć o dodatkowe roboty instalacyjne i zabezpieczające, co umożliwi aktualnie związany z renowacją demontaż zabytkowych sztukaterii i płasko-rzeźb. Pieniądze na ten cel pochodzą z oszczęd-

Takiego remontu w Teatrze Wielkim nie było w jego ponadstuletniej historii.

ności przetargowych związanych z planowaną wcześniej przebudową rampy rozładunkowej, parkingów i dróg przeciwpożarowych. Kiedy w październiku opera znów otworzy swoje podwoje, widzowie zasiądą w gruntownie odnowionym wnętrzu, któremu zostanie przywrócony historyczny blask. A nad przebiegiem widowiska w nowych kabinach czuwać będą operatorzy światła i dźwięku. Do tego czasu odnowione zostaną elementy zdobnicze, żyrandole, kinkiety, drewniane boazerie, parkiety oraz wyposażenie ruchome, w tym fotele. Można skorzystać więc z okazji i zarezerwować sobie własny fotel na widowni, wpłacając odpowiednią kwotę do kasy teatru. Szczegóły na stronie internetowej www.opera.poznan.pl.

Radni wyrazili też zgodę na udzielenie pomocy finansowej w wysokości 200 tys. zł na funkcjonowanie kolei wąskotorowych w Pleśszewie i Śmiglu oraz w powiatach gnieźnieńskim i średzkim. Województwo natomiast przyjmie 100 tys. zł od samorządu Gostynia z przeznaczeniem na przebudowę fragmentu drogi nr 434 przebiegającej przez to miasto. Wygospodarowano także pieniądze na ratowanie zabytkowego kościoła drewnianego w Minichowicach oraz na finansowanie, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, projektu „Wielkopolski system monitorowania i prognozowania”, który ma służyć podniesieniu atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego.

RJ

Nowy radny złożył ślubowanie

Hieronim Urbanek (PO) został oficjalnie nowym radnym sejmiku. Podczas czerwcowej sesji sejmik podjął uchwałę o obsadzeniu wolnego mandatu, a radny złożył uroczyste ślubowanie (na zdjęciu). Urbanek (jako kolejny z największą liczbą głosów na liście Platformy w okręgu nr 3) zajął miejsce Krystyny Pośledziej, która zrzekła się mandatu w związku z objęciem funkcji prezesa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Nowy radny od niedawna zarządza poznańskim PKS, a wcześniej był m.in. zastępcą burmistrza Kórnik.

ABO

Sprawniejsi doradcy

Poprawa wyników finansowych i zmiany organizacyjne nakierowane na poszerzenie możliwości finansowania to wnioski wynikające z dokonanego przez sejmik podsumowania działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w roku 2010.

Radni podjęli m.in. uchwały w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego WODR za ubiegły rok oraz o nadaniu statutu tej placówce. Nowy dokument sankcjonuje utworzenie w wielkopolskim ośrodku Działu Projektów i Zadań Komercyjnych oraz utworzenie Centrum Wystawowo-Edukacyjnego w Gołaszynie w powiecie rawickim.

Dotychczas projekty i przedsięwzięcia komercyjne realizowane były przez pracowników zatrudnionych w różnych działach WODR i placówkach rozmieszczonych na terenie całego województwa. Skoncentrowanie tych działań powinno usprawnić dokształcanie i specjalizację doradców, a także wspomóc wyszukiwanie nowych możliwości finansowania WODR.

Nowo utworzone centrum w Gołaszynie poszerzy bazę WODR służącą kształceniu doradców, a także umożliwi prowadzenie badań i doświadczeń na potrzeby praktyki rolniczej. RJ

Mniej chętnych za kółko

Zdecydowany spadek liczby egzaminów, gorsza zdawalność, ale dodatni wynik finansowy to bilans pracy wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego w Wielkopolsce w roku 2010.

Każdy z pięciu wielkopolskich WORD-ów za rok 2010 osiągnął wynik dodatni, wynoszący łącznie dla wszystkich ośrodków ponad 4,1 mln zł netto, co pozwoliło na pełną realizację działań statutowych. Zalicza się do nich m.in. przeprowadzanie egzaminów państwowych osób ubiegających się o prawo jazdy oraz egzaminowanie kierowców, którzy z różnych powodów podlegają sprawdzeniu kwalifikacji.

W porównaniu z rokiem 2009 zanotowano około 30-procentowy spadek liczby przeprowadzonych egzaminów. Bezpośrednim powodem tego jest wchodzenie w wiek pełnoletni roczników niżej demograficznego. Według prognoz wynikających z raportu Departamentu Infrastruktury UMWW w sprawie WORD-ów dalszy spadek liczby egzaminowanych będzie następował do roku 2017.

Nieznacznie, bo o 1,26 proc. obniżyła się zdawalność egza-

Oprócz egzaminowania ubiegających się o prawo jazdy WORD-y przeznaczają część funduszy na promowanie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Na zdjęciu mobilne miasteczko leśzczyńskiego WORD-u, zorganizowane z okazji Dnia Dziecka na lotnisku w Strzeliwicach.

minów praktycznych na prawo jazdy kategorii „B” i wynosiła średnio 30,2 proc. dla całego województwa. Najtrudniej było zdać w Pile, gdzie kategorię „B” prawa jazdy przyznano tylko 24,8 proc. egzaminowanych. Natomiast w Lesznie egzamin na samo-

chód osobowy zdawało 33,9 proc. przystępujących. W Poznaniu wynik ten wyniósł 31,3 proc.

– Zarząd Województwa Wielkopolskiego nie zamierza podejmować jakichkolwiek działań, by podnieść zdawalność w wielkopolskich WORD-

ach – stwierdził wicemarszałek Wojciech Jankowiak podczas czerwcowej sesji sejmiku.

– Wyniki zdawalności w Wielkopolsce mieszczą się w granicach średniej krajowej. Egzaminatorzy posiadają odpowiednie kwalifikacje i nie ma potrzeby, by podejmować

działania mające na celu podwyższenie liczby zdawanych egzaminów praktycznych. Tegoroczna, bardzo wysoka liczba wypadków na drogach podczas długiego weekendu uroczystości Bożego Ciała powinna być wyraźną przestrożką dla zwolenników obniżania kwalifikacji kierowców przez łatwiejsze zdawanie egzaminów na prawo jazdy – dodał wicemarszałek.

Mimo niskiego poziomu zdawalności niewiele osób korzysta z możliwości złożenia skargi do marszałka na wynik egzaminu. W 2009 roku takich przypadków było 66, a w 2010 – tylko 35. Wzrosła natomiast liczba unieważnionych na tej podstawie egzaminów – z 10 do 23.

Ponadto WORD-y zorganizowały łącznie 129 szkoleń dla 2589 kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego, 4 kursy dla 85 kandydatów na instruktorów prawa jazdy oraz 2 kursy dla 50 egzaminatorów prawa jazdy. OJ

Nowe rady dla szpitali

Podczas czerwcowej sesji sejmik powołał nowe rady społeczne marszałkowskich szpitali.

Radni jednomyślnie ogłoszowali kolejno szereg uchwał, których efektem jest ustalenie składu rad społecznych działających przy wszystkich zakładach opieki zdrowotnej, dla których samorząd województwa jest organem założycielskim. Do każdej z nich sejmik wskazał swoich przedstawicieli, w wielu przypadkach są to sami radni.

Rady zostały powołane na nową, czteroletnią kadencję. Zgodnie z uchwałami, zarząd województwa powinien zwołać ich pierwsze posiedzenia do 30 września.

Podczas sesji radni ogłoszowali także zmiany w statutach kilku podległych samorządowi województwa szpitali. ABO

Pod kontrolą

Przestrzeganie prawa pracy w Wielkopolsce, w tym przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa i higieny było treścią informacji przedstawionej na czerwcowej sesji sejmiku przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Poznaniu.

W 2010 roku wielkopolscy inspektorzy przeprowadzili łącznie 8875 kontroli. W ich efekcie, w sytuacji, gdy naruszenie dotyczyło przepisów i zasad bhp, wydano 34 802 decyzje administracyjne, w tym decyzje płacowe dotyczące 18 105 osób. Ponadto inspektorzy pracy skierowali do pracodawców wystąpienia zawierające 30 399 wniosków, których celem było usunięcie nieprawidłowości i uchybień. Wzrosła liczba kontroli w budownictwie. To obszar działalności gospodarczej, w którym odnotowuje się największą liczbę wypadków ciężkich i śmiertelnych.

Inspektorzy OIP ujawnili w 2010 r. także 8713 wykroczeń przeciwko prawom pracownika. Ich najczęstsze przyczyny to nieznanostwo przepisów prawa, zła wola pracodawcy albo zła sytuacja ekonomiczna pracodawcy. Do sądów skierowano 536 wniosków o ukaranie sprawców 1582 wykroczeń. 533 razy sądy orzekały winę sprawców, wobec których orzeczono kary grzywny na łączną kwotę ponad 1,11 mln zł.

Dyrektor OIP Krzysztof Fiklewicz przedstawił radnym także założenia programu „Wielkopolska Strategia Ograniczenia Wypadków przy Pracy w latach 2010-2012”, której celem jest zmniejszenie liczby wypadków oraz naruszeń prawa pracy. RJ

Pieniądze na zdrowie

Nowe sale operacyjne Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu spełniają najbardziej rygorystyczne wymagania współczesnej medycyny.

Radni sejmikowej komisji zdrowia zamienili 16 czerwca garnitury na medyczne uniformy, aby obejrzeć część pomieszczeń nowego bloku operacyjnego w Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu.

Utworzono tam osiem sal operacyjnych i osiem łóżek intensywnej opieki medycznej. Sale zostały wyposażone w najnowocześniejszy sprzęt. Całość spełnia najwyższe wymagania techniczne i sanitarne.

– Tworzymy bazę zabiegową na miarę potrzeb XXI wieku – informował radnych dyrektor szpitala Jacek Łukomski. – Zyskaliśmy szerokie możliwości realizowania zabiegów z zakresu chirurgii,

ortopedii, ginekologii i położnictwa, urologii, transplantologii, otolaryngologii i okulistyki. Wykonujemy około 10 tysięcy różnego rodzaju operacji i zabiegów rocznie. Jesteśmy liderami w transplantacji nerek w Polsce.

Zakończenie inwestycji umożliwiło kolejne prace. Trwa przebudowa starego skrzydła bloku operacyjnego. Powstaje nowe lądowisko dla helikopterów.

Koszt inwestycji zaplanowanych na lata 2009-2012 r. to 50 mln zł. Pieniądze pochodzą z dotacji województwa oraz ze środków własnych szpitala. Sejmik poręczył także kredyt szpitala w kwocie 13 mln zł. RJ

Wsparcie dla wsi i rolnictwa

Ponad 7,9 miliarda złotych trafiło do wielkopolskich rolników w ramach unijnych płatności bezpośrednich w latach 2004-2011.

Jesteśmy drugim regionem w kraju, po Mazowszu, pod względem wielkości tej formy unijnej pomocy uzależnionej głównie od powierzchni i rodzaju upraw – informowali radnych sejmiku przedstawiciele Oddziału Regionalnego Agencji Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa podczas czerwcowego posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Poprawa konkurencyjności polskiego sektora rolnego i leśnego oraz jakości życia na wsi to z kolei zasadnicze cele Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Tutaj pomoc, z której wykorzystano już 2,7 mld zł, uzależniona jest od spełnienia wielu warunków i ma służyć stymulowaniu najbardziej pożądanym kierunków przemian w polskim rolnictwie.

Do tej pory na działania związane z ułatwieniem startu zawodowego młodym rolnikom przekazano łącznie ponad 66 mln zł, a na modernizację gospodarstw rolnych

ponad 608 mln zł. Ważnym instrumentem były tzw. renty strukturalne wypłacane rolnikom przekazującym swój warsztat pracy następcom. Na ten cel w regionie przeznaczono dotąd ponad 409 mln zł. Na projekty związane z rozwojem mikroprzedsiębiorstw na wsi oraz tworzeniem miejsc pracy poza rolnictwem wypłacono 210 mln zł. W naszym regionie powstało około 40 proc. funkcjonujących w Polsce grup producentów rolnych, a na wspieranie tej formy przedsiębiorczości wyasygnowano ponad 21 mln zł. RJ

Forum partnerskiej współpracy

Sejmik wybrał swoich przedstawicieli do Wojewódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Rada jest organem konsultacyjnym i opiniodawczym. Powołuje ją marszałek województwa. W jej skład, oprócz delegatów organizacji pozarządowych, wchodzi również przedstawiciele marszałka województwa, wojewody oraz sejmiku województwa. Kadencja rady trwa 2 lata. W pierwszej

kadencji sejmik reprezentować będą: Maria Grabkowska (PO), Krzysztof Grabowski (PSL), Jerzy Kado (PSL), Stefan Mikołajczak (SLD), Błażej Sychalski (PiS) i Maciej Wituski (PO).

Natomiast podczas czerwcowych posiedzeń komisji radni zgłaszali swoje uwagi do przyszłorocznego programu współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi pod-

miotami działającymi w sferze pożytku publicznego. Wnioskowane m.in. o zmianę zapisów programu dotyczących promocji tradycji i kultury regionu poza granicami kraju oraz realizacji projektów związanych z promowaniem wielkopolskiego etosu pracy, a także rozszerzenie listy wspieranych działań związanych z polityką prorodzinną o kwestię roli wychowawczej rodzin wielodzietnych. RJ

Z apetytem na sukces

Dzięki pożyczkom Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – spółki powołanej przez samorząd województwa – już tysiąc przedsiębiorców z regionu mogło założyć lub rozwinąć działalność gospodarczą.

Zainspirowali go młodzi, wymagający konsumenci, którzy, zaangażowani w swoją pracę zawodową, mają mało czasu na samodzielne przygotowanie posiłków. Na początku maja Arkadiusz Wróblewski wystartował z firmą Delikatesy Polskie, oferującą wygodne w przyrządzeniu, wysokiej jakości półprodukty oraz dania gotowe.

– Rynek dań gotowych w Polsce nie jest jeszcze tak mocno rozwinięty jak w krajach Europy Zachodniej, jednak z roku na rok zauważalny jest wzrost zainteresowania taką ofertą – tłumaczy Arkadiusz Wróblewski. – To moja pierwsza działalność gospodarcza. Długo zastanawiałem się nad wyborem odpowiedniego profilu firmy. Można powiedzieć, że w branży spożywczej się wychowałem, ponieważ mój tato prowadzi od 21 lat zakład produkcyjny branży mięsnej. Mam nadzieję, że podjąłem słuszną decyzję.

Pomysł to podstawa. Jednak na starcie przed niemal każdym przedsiębiorcą pojawia się ten sam problem: skąd wziąć kapitał niezbędny do rozpoczęcia działalności?

– „Młode” firmy oraz osoby planujące podjęcie własnej działalności gospodarczej często nie mają odpowiedniej ilości pieniędzy. Taki problem wystąpił również w moim przypadku – przyznaje pan Arkadiusz. – Analizując ofertę banków, zauważyłem, że dla nich decydującym kryterium jest zdolność kredytowa oraz historia finansowa, bez której kredytu nie udzielą. Dodatkowo sprawa to biznesplan oraz wysoki koszt pożyczki.

Szczęśliwie młody przedsiębiorca natknął się na informacje o działalności Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, która pomaga osobom w takiej sytuacji jak pan Arkadiusz.

– Odwiedziłem najpierw stronę internetową WARP, a potem wybrałem się do siedziby przy ul. Piekary w Poznaniu. Z otrzymaniem pożyczki nie było problemu, a pieniądze w moim przypadku przeznaczyłem na zakup specjalistycznych środków transportu oraz działania promocyjno-marketingowe – mówi Wróblewski.

16,5 tysiąca złotych, które WARP przekazała panu Arkadiuszowi, okazało się już tysiącną pożyczką udzieloną

FOT. S. SEIDLER

– Dla „młodych” firm i osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej wymagania kredytowe banków stanowią barierę. Tymczasem w WARP z otrzymaniem pożyczki nie było problemu – mówi Arkadiusz Wróblewski, który rozkręcił swój biznes dzięki pieniądzą z założonej przez samorząd województwa instytucji.

przez tę instytucję w trakcie jej kilkuletniej działalności.

Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o. o. została powołana w 2003 roku przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego dla realizacji strategii rozwoju województwa. Dostrzeżono wówczas w regionalnym samorządzie konieczność stworzenia podmiotu, który oprócz działalności edukacyjnej, mógłby świadczyć pomoc rodzimym przedsiębiorcom (zwłaszcza małym) w postaci udzielania pożyczek. Województwo wielkopolskie jest do dziś głównym udziałowcem spółki (ponad 95 proc.), obok gminy Piła i Wielkopolskiego Związku Pracodawców Prywatnych w Poznaniu.

Pożyczki dla małych przedsiębiorstw stanowią istotny element realizacji Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego. Ich udzielanie przyczynia się do rozwoju firm, a przede wszystkim wpływa na tworzenie nowych miejsc pracy.

W roku 2010, by powiększyć kapitał Funduszu Pożyczkowego, WARP wzięła udział w konkursie na wsparcie w ramach unijnej inicjatywy Wspólne Europejskie Zasoby dla Mikro, Małych i Średnich Przedsiębiorstw (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises) – JEREMIE. W efekcie konkursu przeprowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego WARP dostała 35 milionów złotych wsparcia na udzielanie pożyczek dla małych i średnich przedsiębiorstw. Maksymalna kwota pożyczki

z WARP w ramach inicjatywy JEREMIE może sięgnąć nawet miliona złotych. Przypomnijmy, że pieniądze na wsparcie drobnej przedsiębiorczości (w formie przystąpienia do JEREMIE) zostały przeznaczone przez samorząd województwa z pieniędzy unijnych w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013.

Wróćmy jednak do WARP, bowiem udzielanie pożyczek to niejedyna forma wspierania wielkopolskich przedsiębiorców przez agencję. Pełni ona także istotną funkcję w dystrybucji w województwie pieniędzy z krajowego Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (jest tu Regionalną Instytucją Finansującą, partnerem Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości). Do zadań RIF należy obsługa przedsiębiorstw aplikujących oraz realizujących projekty dofinansowane w ramach kilku rodzajów działań z „Innowacyjnej Gospodarki”. Chodzi m.in. o wspieranie badań i rozwoju, kreowanie rozwiązań innowacyjnych, inwestowanie w gospodarkę elektroniczną, wspieranie eksportu. Do lipca 2011 r. w naszym regionie zostało dofinansowa-

nych 679 projektów na kwotę ponad 719 mln zł!

WARP prowadzi także punkty konsultacyjne w Pile, Lesznie i Czarnkowie, których celem jest zapewnienie przedsiębiorcom i osobom zamierzającym rozpocząć działalność gospodarczą wysokiego standardu bezpłatnych usług informacyjnych. Punkty udzielają konsultacji z zakresu szeroko rozumianej przedsiębiorczości w zakresie administracyjno-prawnym, zasad i warunków korzystania z programów pomocy publicznej i innych zewnętrznych źródeł finansowania działalności gospodarczej, korzystania ze szkoleń, transferu technologii, uzyskania pożyczek, poręczeń, itp.

Z kolei WARP-owskie regionalne ośrodki w Pile i Kaliszu świadczą usługi informacyjne, szkoleniowe, doradcze i animacyjne, prowadzą kampanię propagującą Europejski Fundusz Społeczny, działają na rzecz rozwoju środowiska lokalnego, służą pomocą podmiotom, które chcą skorzystać lub korzystają ze wsparcia EFS. Stanowią wsparcie przy realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – od wypracowania

pomysłu na projekt, przez przygotowanie wniosku, po rozwiązywanie problemów pojawiających się przy realizacji.

Agencja to także Centrum Współpracy Gospodarczej. Realizuje ono projekty, których głównym celem jest promocja gospodarki regionu oraz wspieranie współpracy przedsiębiorstw z Wielkopolski, także z partnerami zagranicznymi, edukacja ekonomiczna i szkolenia. Centrum organizuje (wykorzystując również środki unijne) liczne szkolenia, warsztaty, konferencje (wymienić można choćby projekt Zaprojektuj Swoj Zysk, gdzie WARP jest jednym z partnerów), świadczy usługi informacyjne dla przedsiębiorców (biuletyn Contact Wielkopolska i informacje na stronie internetowej www.warp.org.pl).

– Uważam, że taka instytucja jak WARP stanowi istotną pomoc dla nowych, kreatywnych przedsiębiorców. Udzielane tam pożyczki nie wymagają historii i rygorystycznej zdolności kredytowej, biznesplanu. Koszt uzyskania środków finansowych jest znacznie niższy niż w bankach, ponieważ pożyczki udzielane są z funduszy unijnych – zachwala Arkadiusz Wróblewski.

Pozostaje życzyć, by dzięki wsparciu udzielonemu przez samorząd województwa młody przedsiębiorca z powodzeniem rozwijał swój biznes. Albo jeszcze inaczej (biorąc pod uwagę branżę, w której działa): by jego apetyt na sukces przyniósł smakowite owoce. **Artur Boiński**

MTP publiczne

Dobłą wiadomość przekazał goszczący w Poznaniu z okazji 90-lecia Międzynarodowych Targów Poznańskich minister skarbu Aleksander Grad. MTP wejdą co prawda na giełdę, ale resort nie pozbedzie się całości udziałów, zachowując pakiet 20 proc. akcji. Oznacza to, że – przy 40 proc. udziałów miasta Poznania – targi pozostaną w rękach publicznych.

Wielkopolanie obawiali się pierwotnych planów ministerstwa, które doprowadziłyby do przejęcia kontroli nad spółką przez prywatnego inwestora. Prowadzone w tej sprawie rozmowy, m.in. przez przedstawicieli władz województwa, przyniosły pozytywny efekt.

Według ministra Grada, na razie nie ma możliwości prawnych, by – jak sugerowali Wielkopolanie – przekazać 20 proc. akcji MTP samorządowi województwa. **ABO**

Dobra energia

W Wielkopolsce w opinii wielu inwestorów panują bardzo korzystne warunki do inwestowania w energię odnawialną – można było usłyszeć 4 lipca w Poznaniu, podczas konferencji będącej elementem konsultacji społecznych „Strategii Wzrostu Efektywności Energetycznej i Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii w Wielkopolsce na lata 2011-2020”.

Dokument został przygotowany przez Wielkopolską Agencję Zarządzania Energią i ma być brany pod uwagę podczas opracowywanej aktualizacji „Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego”.

W konferencji uczestniczył wicepremier i minister gospodarki Waldemar Pawlak. **ABO**

Cena wody

„Realizacja zadań melioracyjnych na terenie województwa wielkopolskiego” była tematem konferencji zorganizowanej 8 lipca w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu.

– Naszym priorytetem jest pozyskanie i efektywne wykorzystanie na te cele funduszy zewnętrznych, w tym pieniędzy unijnych – mówił członek zarządu województwa Krzysztof Grabowski. – Natomiast dzięki dotacjom samorządu województwa rozwijana jest działalność lokalnych spółek wodnych.

Rozmawiano także o stanie urządzeń melioracji w regionie oraz uwarunkowaniach formalno-prawnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, związanych z omawianymi inwestycjami. **RJ**

Specjalna strefa dla branży lotniczej

Kalisz wiąże swój rozwój między innymi z branżą lotniczą. Samorząd miasta zamierza zaciągnąć dodatkowe zobowiązania budżetowe, by z myślą o przedsiębiorstwach działających w branży lotniczej powiększyć tereny inwestycyjne na utworzenie podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Temu zagadnieniu poświęcona została konferencja, zatytułowana „Specjalna Strefa Ekonomiczna instrumentem przyciągania inwestorów skupionych wokół przemysłu lotniczego”, która 27 czerwca odbyła się w kaliskim ratuszu. Władze Kalisza skupiają się przede wszystkim na Wielkopolskim Kłastrze Lotniczym, który działa w mieście od 2009 roku. Stowarzyszenie powstało z inicjatywą czterech firm przemysłu lotniczego: Pratt & Whitney Kalisz, Vac Aero Kalisz, Meyer Tool Poland oraz WSK „PZL-Kalisz”.

– Firmy te z powodzeniem mogłyby znaleźć się również w strefie ekonomicznej i dalej się rozwijać. Co więcej, kłaster ma ambitne plany, by rozszerzać swoje oddziaływanie na inne firmy – tłumaczy Janusz Pęcherz, prezydent Kalisza.

Istotnym problemem grodu nad Prosną jest jednak brak odpowiedniej liczby działek pod inwestycje, a jeśli już one są, to ich cena jest bardzo wysoka.

– Inwestor wówczas przeleci, czy mu się to opłaca. Ale jeśli znajdzie taki argument, że w Kaliszu ma wykwalifikowaną siłę roboczą, to jest on czasem decydujący, nawet kosztem droższej działki – dodaje prezydent miasta. – Liczymy, że kłaster lotniczy, który zaczyna dobrze funkcjonować, będzie mógł w tej strefie również zaistnieć.

W spotkaniu uczestniczył wicemarszałek Leszek Wojtasiak, który zaprezentował działania samorządu województwa na rzecz podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej regionu ze szczególnym uwzględnieniem subregionu kaliskiego. Podkreślił także właściwą politykę władz samorządowych w zakresie odpowiedniej oferty dydaktycznej, uwzględniającej potrzeby lokalnej przedsiębiorczości. W tym zakresie główną rolę odgrywa Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Kaliszu. Absolwenci tej uczelni w dużej mierze zasilają kadry kaliskich firm z branży lotniczej.

Andrzej Kurzyński

Kształcenie z pasją

Medyczna szkoła policealna to dobry wybór dla osób, które chcą pracować w atrakcyjnym zawodzie.

Różnorodne szanse życiowe oferują swoim absolwentom m.in. szkoły medyczne prowadzone przez samorząd województwa. Jedną z nich jest Wielkopolskie Centrum Edukacji Medycznej w Poznaniu, które od 1 września będzie funkcjonować jako Medyczne Studium Zawodowe im. PCK.

Uczniowie tej szkoły korzystają z szansy doskonalenia praktycznych i przydatnych w przyszłej pracy umiejętności, które wykraczają poza obowiązkowy program nauczania. Taką możliwość stwarza projekt „Mój zawód – moja pasja”, skupiający się na podnoszeniu jakości i atrakcyjności szkolnictwa zawodowego, realizowany przez placówkę w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W trwających od stycznia kursach, które kontynuowane będą również z udziałem kolejnych grup w nowym roku szkolnym, uczniowie uczą się medycznego języka angielskiego oraz migowego, które przydają się w pracy w gabinetach stomatologicznych czy klinikach medycznych, odwiedzanych także przez ob-

Dzięki wsparciu z Unii Europejskiej szkoła mogła również zakupić specjalistyczny sprzęt, przydatny w doskonaleniu praktycznych umiejętności.

cokrajowców i osoby niesłyszące. Młodzież ma ponadto możliwość udziału w zajęciach z nowoczesnych technologii komputerowych wykorzystywanych w zawodach medycznych oraz uczy się podstaw przedsiębiorczości.

Dodatkowe kursy przeznaczone są dla przyszłych techników dentystycznych, higienistek i asystentek stomatologicznych oraz ratowników medycznych – kierunków należących do najdynamiczniej rozwijających się w kształceniu zawodowym.

– Komputerowe projektowanie uzupełnień protetycznych w technologii CAD CAM czy kosmetyka i fonetyka protez stomatologicznych to realna wiedza dotycząca najnowocześniejszych rozwiązań, która z pewnością będzie atutem przy poszukiwaniu pracy po ukończeniu szkoły – wyjaśnia dyrektor szkoły Violetta Matecka. – Blisko 1500 godzin zajęć, które obejmuje projekt, z pewnością przełoży się na lepsze przygotowanie młodzieży do podjęcia pracy w wyuczonym zawodzie,

a tym samym na lepszy start w dorosłe życie.

W związku z likwidacją Szkoły Policealnej Pracowników Służb Społecznych i Medycznego Studium Zawodowego nr 2, funkcjonujących w strukturze Wielkopolskiego Centrum Edukacji Medycznej, w maju sejmik zdecydował o przekształceniu tej placówki w Medyczne Studium Zawodowe im. PCK. Szkoła, działająca pod dotychczasowym adresem – ul. Mostowa 6 w Poznaniu, będzie kontynuatorem centrum w zakresie kształcenia oraz prowadzenia nauczania ustawicznego z zakresu medycyny i opieki medycznej.

Placówka przyjmuje zapisy na nowy rok szkolny, m.in. na kierunki: ratownik medyczny, opiekunka dziecięca, opiekunka środowiskowa, opiekun osób starszych, opiekun medyczny, asystent osoby niepełnosprawnej, asystentka stomatologiczna, technik dentystyczny czy higienistka stomatologiczna. Nauka jest bezpłatna i kończy się egzaminem zewnętrznym potwierdzającym kwalifikacje zawodowe. RJ

Białośliwski wielki zlot na małych torach

W Białośliwiu odbył się w czerwcu III Zlot Miłośników Kolejek Wąskotorowych 600 mm.

Po raz pierwszy pomysł zorganizowania zlotu w tym miejscu pojawił się latem ubiegłego roku. Właśnie wtedy tabor miejscowej ciuchci wzbogacił się o dwie lokomotywy parowe, używane przez Petera Erka, właściciela Feldbahn Betriebsgesellschaft FBG z niemieckiego Ilmenau.

Gest ten był efektem partnerskiego porozumienia, jakie z Peterem Erkiem zawarł powiat pilski, właściciel majątku białośliwskiej wąskotorówki, oraz Towarzystwo Wyrzyska Kolejka Powiatowa, które przez prawie dziesięć lat ten majątek ratowało przed rozgrabieniem.

Piotr Rogoziński, prezes TWKP, rzucił wówczas hasło, by miłośnicy wąskotorówek z Niemiec, aktywni na forum witryny internetowej Feldbahn und 600 mm Kleinbahnforum „Kipplore”, obrali za miejsce swego trzeciego zlotu właśnie Białośliwie.

Propozycja spotkała się z akceptacją i wkrótce polsko-niemiecka grupa wolontariuszy wyruszyła na czyszczenie szlaku kolejki. Stan torowiska powoli redukował śmiało na początku plany: najpierw, by pociągi dotarły z Białośliwia do Łobżenicy (blisko 30-km odcinek byłby wówczas najdłuższą trasą wąskotorową w Polsce), potem do Wysokiej, wreszcie, by dojechał do Niezychowa. I choć ten ostatni odcinek udrożniono w całości (a także oczyszczono tory w rejonie Łobżenicy), z okazji Zlotu Miłośników Kolejek Wąskotorowych oficjalne przejazdy zaplanowano jedynie na 4-km trasie Białośliwie – Kocik Młyn. Za to tej najbardziej malowniczej.

Trwająca cały tydzień (20-26 czerwca) impreza nie tylko sprowadziła do Białośliwia setki pasjonatów wąskich torów, ale także skłoniła do sentymentalnej podróży w czasie wielu byłych pracowników kolejki.

Niejednemu zakręciła się łaza w oku chociażby na widok

Impreza nie tylko sprowadziła do Białośliwia setki pasjonatów wąskich torów, ale także skłoniła do sentymentalnej podróży w czasie wielu byłych pracowników kolejki.

parowozu Px38-805 z 1938 roku, jedyne na świecie egzemplarz tego typu, którego macierzystą stacją było kiedyś Białośliwie. Na 600-milimetrowych torach w dniu

parady pojawił się „korowód” kilkunastu pojazdów: dwa parowozy (wspomniany Px38-805 – dzisiaj jako „Leon” na stanie Żnińskiej Kolei Powiatowej oraz O&K

z Ilmenau), lokomotywy parowe, dreźny ręczne oraz różnego rodzaju, nieraz zadziwiające pomysłowością, konstrukcje jezdne. A że białośliwska ciuchcia sąsiaduje

ze stacją normalnotorową, każdy pociąg przejeżdżający trasą z Piły do Bydgoszczy witał radosnym sygnałem barwny piknik wąskotorowiczów.

Choć głównym magnesem przyciągającym uczestników imprezy były przejazdy z Białośliwia do Kocika, atrakcji nie brakowało także na miejscu zlotu, gdzie można było zajrzeć w każdy zakamarek urokliwej stacyjki, zaopatrzyć się w wydawnictwa i pamiątki o tematyce kolejowej, a także posilić się w kilku punktach gastronomicznych.

Organizatorami III Zlotu Miłośników Kolejek Wąskotorowych 600 mm byli Peter Erk – Feldbahn Betriebsgesellschaft FBG oraz Towarzystwo Wyrzyska Kolejka Powiatowa, powiat pilski, gmina Białośliwie i Lokalna Grupa Działania „Krajna nad Notecią”. Honorowy patronat nad imprezą objął marszałek województwa wielkopolskiego Marek Woźniak.

Mariusz Szalbiez

Wielkopolska przyciąga turystów

Szlaki turystyczne i przewodniki w telefonach komórkowych, inteligentne tablice informacyjne, infokioski

Ryszard Jałoszyński

Czy turystyka XXI wieku jest skazana na nowoczesne technologie informatyczne? Czym różni się wirtualny przewodnik turystyczny od papierowego bledkera? Co nowego w sieci mogą dowiedzieć się o swoim regionie jego mieszkańcy? Jak kreować za pomocą nowoczesnych narzędzi wizerunek atrakcyjnego regionu w kraju i za granicą?

To pytania, na które odpowiedzi znaleźć możemy w innowacyjnych działaniach instytucji samorządu województwa.

Wędrowki z GPS-em

Sprzed pałacu w Śmiełowie w letni poranek wyrusza na nadwarciańską trasę kilkoro wędrujących na rowerach turystów. Chowają mapy do sakwojazy. Ktoś pyta o przewodnika. – Jest tutaj – woła z uśmiechem jedna z turystek i przypina do kierownicy urządzenie wielkości telefonu komórkowego.

O przydatności na turystycznych szlakach podręcznych nawigatorów współpracujących ze światowym narzędziem znanym jako Global Positioning System, a jeszcze lepiej jako GPS, pierwsi w naszym regionie przekonali się właśnie pasjonaci wędrowek rowerowych. GPS-y znakomicie się sprawdzały przy pokonywaniu nieczytelnych tras, a jeszcze bardziej pomagały tym, którym przyszło wytyczać nowe szlaki. Niewielkie urządzenia przydatne w określeniu i osiągnięciu celów podróży pozwalają też na zapisywanie parametrów raz już

FOT. A. KALENIEWICZ

Urządzenia GPS na kierownicy roweru turystycznego dzisiaj nikogo nie dziwią.

przebytej drogi oraz odtwarzanie i powielanie tych danych. Stąd pomysł, aby ślady GPS odpowiadające wielkopolskim trasom rowerowym udostępnić bezpłatnie wszystkim chętnym. Od 2007 roku czyni to marszałkowski Departament Sportu i Turystyki, finansując cyfrowe opracowanie szlaków, a także two-

żenie i utrzymanie strony internetowej www.gpswielkopolska.pl.

– Projekt się przyjął, budząc uznanie w kraju i Europie, i znalazł wielu naśladowców – mówi dyrektor departamentu Tomasz Wiktor. – Nie stoimy w miejscu. Dziś GPSwielkopolska udostępnia ponad 40 śladów wielkopol-

skich szlaków rowerowych, które poprowadzą nas po najpiękniejszych zakątkach regionu. Posiadacze cyfrowych odbiorników turystycznych GPS mogą te ślady skoordynować z cyfrową mapą topograficzną regionu o parametrach przewyższających wiele map komercyjnych, udostępnianą od niedawna również

bezpłatnie za zgodą władz województwa. Strona internetowa www.gps.wielkopolska po kilku latach rosnącej popularności zostanie gruntownie zmodernizowana, zyskując atrakcyjną szatę graficzną, a przede wszystkim nowe możliwości po to, aby ułatwić dostęp jak największej liczbie użytkowników.

Przewodnik w komórce

Mobilne przewodniki po Szlaku Piastowskim i Trasie Kórnickiej to z kolei propozycja adresowana, również w ramach marszałkowskiego projektu GPSwielkopolska, do miłośników turystyki samochodowej. Ich treść można wgrać do większości popularnych nawigatorów samochodowych. W ten sposób zyskamy osobistego pilota, który głosem popularnego lektora Tomasza Knapika poprowadzi nas po ciekawych zakątkach regionu. Autorzy przewodnika cyfrową narrację wzbogacili także o odgłosy urządzeń przemysłowych, fragmenty utworów muzycznych, poezję i wiele innych zaskakujących niekiedy dźwięków.

Po cysterskich zabytkach województw wielkopolskiego i lubuskiego poprowadzi natomiast informator zatytułowany „Navi-Way – Szlak Cysterski”. Mogą z niego korzystać użytkownicy tradycyjnych telefonów komórkowych. W ten sposób poznają historię cystersów, a także w formie obrazu i dźwięku mogą uzyskać informacje przydatne podczas zwiedzania zabytkowych budowli. Otrzymują też zintegrowaną z informacjami mapę ułatwiającą orientację w terenie

i dojazd do poszczególnych obiektów.

Posiadacze zaawansowanych telefonów komórkowych, tzw. smartfonów niedługo otrzymają wirtualny przewodnik zawierający informacje na temat największych atrakcji turystyczno-krajoznawczych naszego regionu (zdjęcia i opisy ciekawych miejsc, zabytków oraz ich historię, a także wiele informacji praktycznych przydatnych podczas każdej wycieczki, np. o miejscach noclegowych, cenach usług itp.). Wbudowane w smartfony programy GPS pozwolą przekształcić przewodnik w wygodne narzędzie nawigacyjne.

Pamiętka z infokiosku

Co zrobić, gdy szybko potrzebujemy informacji, których nie można uzyskać przez telefon czy od przewodnika? W takich sytuacjach w wielu punktach regionu z pomocą turystom przez całą dobę przychodzą od niedawna tzw. infokioski. To proste w obsłudze, wielofunkcyjne urządzenia, dzięki którym łatwo odwieźć interesujące miejsca i obiekty, dowiedzieć się o usytuowaniu najbliższego hotelu lub sprawdzić połączenia komunikacyjne.

O jakości informacji udostępnianej w infokioskach dba Wielkopolska Organizacja Turystyczna, beneficjent innowacyjnego projektu realizowanego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

Projekt o wartości ponad 1,9 mln zł umożliwił stworzenie nowoczesnego systemu informacji turystycznej w Wielkopolsce. Przedsięwzięcie to

FOT. S. SEIDLER

Do zwiedzania Wielkopolski zachęcają nowe tablice informacyjne usytuowane przy drogach krajowych i autostradzie.

FOT. ARCHIWUM WOT

Na stronie internetowej www.wielkopolska.travel dostępne są narzędzia oraz informacje, które umożliwią każdemu samodzielne poznawanie województwa.

stosując technologie XXI wieku

i wirtualne przewodniki – to wszystko dla tych, którzy lubią podróże, wędrowki i aktywny wypoczynek.

sfinansowane zostało z funduszy unijnych i pieniędzy województwa. W efekcie zakupiono 46 nowoczesnych infokiosków turystycznych. 15 z nich funkcjonuje wewnątrz różnych obiektów użyteczności publicznej, np. w muzeach, w obiektach komunikacyjnych, a 31 w otwartej przestrzeni w centrach miast, obok ważniejszych zabytków, a także w pobliżu innych atrakcji turystycznych na terenie całego regionu, m.in. w Czarnkowie, Koninie, Kaliszu, Międzychodzie, Murowanej Goślinie, Koninie, Poznaniu, Turku, Rakoniewicach. Łącznie partnerami projektu było 17 wielkopolskich samorządów. Natomiast przy autostradzie A2 zainstalowano charakterystyczne brązowe tablice informujące o zabytkach i atrakcjach regionu.

Nad jakością całego systemu czuwa sztab specjalistów Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej, a treść informacji w infokioskach jest na bieżąco aktualizowana i uzupełniana, m.in. przez redaktorów portalu turystycznego www.wielkopolska.travel.

– To kolejny ważny krok w promocji Wielkopolski – mówi marszałek Marek Woźniak podczas otwarcia punktu informacyjnego na lotnisku Ławica w Poznaniu. – Dogoniśmy europejski poziom i może nie jesteśmy na czołowym miejscu, ale jedziemy już w grupie. Stawiamy na nowoczesne techniki, tak by turysta miał dostęp do informacji przez 24 godziny na dobę.

Infokioski wyposażono w wiele funkcji, np. aktualizowany na bieżąco kalendarz imprez. Turysta może też wyświetlić film wykonany przez kamerę wbudowaną w kiosk albo wirtualną pocztówkę. Ważnym udogodnieniem jest też dostęp do bezprzewodowej sieci Wi-Fi, aktywnej w promieniu kilkudziesięciu metrów wokół infokiosku. W ten sposób mogą z niego korzystać także posiadacze przenośnych komputerów a także smartfonów i telefonów komórkowych.

– Zapewniamy stały nadzór nad systemem oraz aktualizację zawartych w nim informacji – mówi dyrektor WOT Ewa Przydrożny. – Finansujemy to z własnych funduszy. Dodatkowo każdy z samorządowych partnerów zobowiązał się do aktualizacji danych ze swojego terenu w okresie trwałości projektu, czyli przez najbliższe 5 lat. Liczymy na przedłużenie tego zobowiązania.

FOT. ARCHIWUM WOT

Infokiosk w holu ratusza w Murowanej Goślinie może nawet wysyłać pamiątkowe zdjęcia.

QR zamiast przewodnika

Koniński słup drogowy ma już 860 lat. Niedawno został gruntownie odrestaurowany. Można teraz bez trudu przeczytać inskrypcję z 1151 roku. Coraz więcej wtajemniczonych turystów z aparatami telefonicznymi w dłoniach podchodzi również do stojącej obok tablicy informacyjnej sporządzonej w języku polskim i angielskim, a następnie przykłada obiektyw do umieszczonego tam znaczka. Kwadracik złożony z czarno-

-białych punktów to specjalny międzynarodowy kod QR podobny do tych, jakimi są znakowane wyroby w sklepach czy fabrykach. Wystarczy zrobić mu zdjęcie telefonem komórkowym, a w ten sposób w aparacie znajdzie się link do strony internetowej, z której można pobrać dodatkowe informacje, m.in. dostępne w dodatkowych wersjach językowych.

W Wielkopolsce jest już 101 takich tablic. 75 z nich powstało w ramach projektu WRPO, a pozostałe zainsta-

FOT. A. ŁĄCKI

Kody QR na tablicach informacyjnych pozwolą na uzupełnienie i utrwalenie informacji z turystycznych wędrowek.

lowane wcześniej uzupełniono o kody QR. Tablice postawiono przy najcenniejszych zabytkach regionu.

– W Koninie na przykład są trzy: przy słupie, przy farze i przy kościele św. Andrzeja w Gosławicach – mówi Andrzej Łącki z Urzędu Miejskiego, który jest jednym z kilkudziesięciu partnerów WOT w tym projekcie. – Tablice są elementem wielkopolskiego systemu informacji turystycznej. Bardzo nam zależy, by program był kontynuowany. W naszym mieście znaj-

dzie się jeszcze parę ciekawych obiektów, które można by w ten sposób oznakować. – Rzetelna informacja to nie tylko przejaw gościnności, ale dowód zrozumienia zasad biznesu, jakim jest turystyka – mówi Marian Poślednik, przewodniczący sejmikowej Komisji Kultury Fizycznej i Turystyki. – To dziś ważny element i siła napędowa wielu gospodarek świata.

Wielkopolska dla Wielkopolan

Jak zaplanować atrakcyjny weekend w okolicach Leszna czy Międzychodu? Gdzie można znaleźć najdorodniejsze grzyby, dokąd warto wybrać się na ryby, a gdzie spokojnie wypocząć z małymi dziećmi? Na stronach portalu www.wielkopolska.travel, zachwalającego nasz region, oprócz informacji dla gości biznesowych i turystów zagranicznych, znajdują się odpowiedzi i na takie pytania.

– Promowanie walorów regionu wśród jego mieszkańców stało się jednym z najważniejszych kierunków naszego działania – mówi dyrektor Tomasz Wiktor.

Coraz powszechniej do tego celu w Wielkopolsce wykorzystywany jest internet. Technologiczne usprawnienia w turystycznym biznesie to

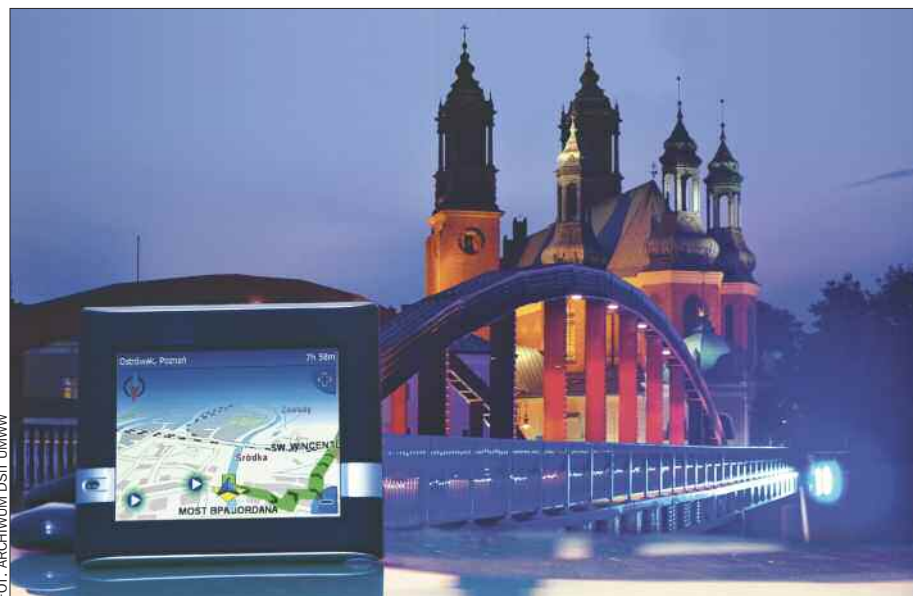
dzisiaj chleb powszedni, bo przecież do internetu zaglądamy choćby wówczas, gdy trzeba kupić bilet lotniczy, wykonać przelew, przejrzeć rozkład jazdy pociągów bądź zarezerwować miejsce w hotelu. Rzadko jednak traktujemy sieć jako narzędzie poznania regionu czy najbliższej okolicy. Aby to było skuteczne, ktoś najpierw musi wyjść naprzeciw naszym potrzebom i oczekiwaniom, tworząc odpowiednie strony www, wypełnić je wartościową treścią i wypromować.

Samorząd województwa na wiele sposobów wspiera i takie działania. Przykładem jest portal www.regionwielkopolska.pl, zbudowany i zarządzany przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Centrum Animacji Kultury. Jego realizacji przyświecała nieco inna idea niż serwisom administrowanym przez WOT. Strona ma nie tylko promować region, ale przede wszystkim pomagać w jego poznaniu. W bogatej bazie, uzupełnianej przez pracownię krajoznawczą działającą przy wojewódzkiej bibliotece, znaleźć można kompletne wirtualne przewodniki po wielu obiektach i szlakach, także lokalnych, oraz szczegółowe informacje krajoznawcze i encyklopedyczne dotyczące Wielkopolski. W ten sposób możemy dowiedzieć się m.in., gdzie urodziła się Pola Negri, który z polskich prezydentów został pochowany w Rogalinie albo gdzie zainstalowano pierwszy piorunochron w Polsce.

Korzystając z narzędzi portalu, możemy zaplanować ciekawą wycieczkę dopasowaną do indywidualnych możliwości i zainteresowań. Ale też poznać sylwetki wybitnych Wielkopolan czy przeczytać dokładne opisy kilkudziesięciu szlaków kulturowych, np. Szlaku Mazurka Dąbrowskiego, Szlaku Poczty Konnej czy Szlaku Polskich Noblistów. A to lektura inspirująca do kolejnych wędrowek po naszym regionie.

Czy nowoczesne technologie odsuną na drugi plan pasjonatów krajoznawstwa i prawdziwych przewodników?

– Tego się nie obawiam – mówi dyrektor WBPIKAK Lena Bednarska. – Bez ich dorobku nie byłoby takich projektów jak strona www.regionwielkopolska.pl. Internet to tylko nowe narzędzie komunikacji pomiędzy wielkopolskimi krajoznawcami a ich odbiorcami, których w ten sposób, mam nadzieję, będzie

FOT. ARCHIWUM DST UMWW

Most Jordana w Poznaniu „znaleziony” dzięki nawigatorowi GPS.

Szlakiem cyrkla i węgielnicy

W Wielkopolsce zachowało się wiele miejsc związanych w przeszłości z wolnomularstwem.

Wolnomularze to środowisko od trzystu już lat budzące zaciekawienie, emocje, niepokój, a nawet lęk. Na temat masonów krążą najrozmaitsze opinie, nie zawsze mądre i poparte rzetelną wiedzą. Specyfika tej organizacji, opartej na dyskrecji (ale nie tajnej), sprzyja spekulacjom i uruchamia szaleństwo wyobraźni. Bywa, że pod wpływem impulsu i utrwalaonych stereotypów podejmowane są pochopne decyzje, wynikające z faktu pojawienia się wątku wolnomularskiego – jak przed kilku laty, gdy doprowadzono do odejścia masona, profesora Tadeusza Cegielskiego, z rady naukowej muzeum w Dobrzycy i storpedowano plan urządzenia muzeum oświecenia w tamtejszym urokliwym pałacyku. Tymczasem wolnomularskie obediencje i loże w Polsce są organizacjami rządzącymi się podobnymi zasadami wewnętrznymi funkcjonowania jak każdy inny związek czy stowarzyszenie – jedynie ze specyficzną etykietą, symboliką i dyskrecją opartą na wieloletniej tradycji.

Nowożytny wolnomularstwo powstało w Londynie w 1717 roku, a na ziemiach polskich istniało od roku 1721, gdy w Warszawie powołano tzw. Czerwone Bractwo.

Natomiast wolnomularskie, zapisane tradycje Poznania sięgają roku 1739, gdy tłum fanatyków – niewątpliwie pod wpływem rozpowszechniania treści antymasonijskiej bulli Klemensa XII „In eminenti” – zdemolował pomieszczenia lożowe w domu przy ulicy Wronieckiej. W październiku 1780 roku zapalono światła w Loży Stałość Uwieńczona („Die gekrönte Beständigkeit”, „La constance couronnée”). Już po paru tygodniach doszło w mieście do ekscesów antymasonijskich, podczas których zdemolowano salę posiedzeń loży w mieszkaniu francuskiego malarza Audemare’a. Loża istniała prawdopodobnie do 1794 roku. Przełomem stał się jednak rok 1793, gdy

Obecna siedziba Muzeum Etnograficznego była w przeszłości miejscem spotkań poznańskich masonów.

Pałac w Dobrzycy, kształtem rzutu przypominający węgielnice masonską, otoczony jest parkiem z liczną symboliką wolnomularską.

powołano dwie loże: polską „Orzeł Biały”, pracującą w kamienicy przy Starym Rynku 86, oraz niemiecką: „Szkoła Mądrości” („Schule der Weisheit”), która miała swoją siedzibę przy ulicy Wodnej 184 (dziś 22). W maju 1785 roku powołano w Poznaniu lożę adopcijną Dobroczytność.

Epoka napoleońska zupełnie zmieniła obraz wolnomularstwa poznańskiego. W lutym 1806 roku założono lożę „Friedrich Wilhelm zur beglückenden Eintracht” („FW pod Zgodą Uszczęśliwiająca”), zależną od berlińskiej loży „Pod Trzema Globami”. W następnym roku powołano w Poznaniu pierwszą polsko-francuską lożę połową, podległą Wielkiemu Wschodowi Francji. W dniu 1 stycznia 1808 roku zapalono światła w loży francusko-polskiej „Les Frères Français et Polonais réunis” („Bracia Polacy i Francuzi Zjednoczeni”), a w październiku 1810 roku – w żeńskiej loży „Ogród Eden”.

Prusacy 1 grudnia 1811 roku odpowiedzieli otwarciem loży „Piast pod Trzema Kolumnami Sarmackimi” („Piast zu den drei sarmatischen Säulen”), która wbrew sugestywnej nazwie, nie miała żadnego związku z polskimi tradycjami. Wkrótce, nie w pełni słusznie posądzona o kultywowanie nacjonalizmu pruskiego, została

zamknięta na polecenie warszawskiego Wielkiego Wschodu. W 1815 roku loża „Bracia Francuzi i Polacy Zjednoczeni”, zagrożona likwidacją z powodu upadku Napoleona, zmieniła nazwę na „Stałość” („Zur Standhaftigkeit”), w Pozna-

W Bibliotece Uniwersyteckiej funkcjonuje jedyna w Polsce pracownia masonologiczna, opiekująca się m.in. zbiorami wolnomularskimi, przejętymi po II wojnie światowej od Niemców.

niu wznowiła też prace odrodzona loża „Piast Pod Trzema Kolumnami Sarmackimi”. Wkrótce „Stałość” musiała się podporządkować berlińskiej Wielkiej Loży Trzech Globów i wykreśliła ze swego składu braci spoza Wielkiego Księstwa Poznańskiego.

Przełomowe znaczenie miał dzień 28 kwietnia 1819 roku, gdy nastąpiło połączenie „Piasta...” i „Stałości” w lożę „Świątynia Jedności” („Zum Tempel der Eintracht”) – istniejącą aż do dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z 1938 roku, likwidującego stowarzyszenia masonskie na obszarze Polski. Stopniowo zanikał w nich język polski. Ostatnie prace w tym języku odbyły się w 1829 roku; niektóre elementy rytuału polskiego przetrwały jeszcze do 1866 roku, a

Do zachowanych śladów wolnomularskich w Wielkopolsce należy dawny budynek loży w Rawiczu.

Symbole murarskie, z cyrklem i węgielnicą, w drewnianym zwieńczeniu fasady poznańskiej kamienicy przy ul. Seweryna Mielżyńskiego 21.

w 1870 roku ostatecznie z pieczęci „Świątyni Jedności” usunięto napis w języku polskim. Od 1922 roku w Poznaniu miał swoją siedzibę Związek Niemieckich Loży Wolnomularskich w Polsce (Bund deutscher Freimaurerlogen in Po-

len), w mieszkaniu przewodniczącego, przy ulicy Cieszkowskiego 4.

Odrodzenie wolnomularstwa w Poznaniu nastąpiło 21 czerwca 1997 r., gdy zapalono światła w loży „Świątynia Hymnu Jedności” na Wschodzie Poznania, podległej Wielkiej Loży Narodowej Polski. Na początku trzeciego tysiąclecia w Poznaniu rozpoczęli działalność też wolnomularze nurtu liberalnego: 20 kwietnia 2002 r. zapalono światła w loży liberalnej „Karol Marcinkowski” na Wschodzie Poznania, podległej Wielkiemu Wschodowi Polski (działała przez dwa kolejne lata), zaś 26 kwietnia 2002 r. rozpoczęła prace loża „Ignacy Paderewski” na Wschodzie Poznania (funkcjonująca w strukturach Wielkiego Wschodu Francji).

ozdoby i symbole tam ukazane są jedynie wyobrażeniami, oryginalne się nie zachowały. Natomiast pieczęlowicie odwzorono tam układ wnętrza, charakterystyczny dla loży masonijskiej.

Przetrwały też inne siedziby poznańskich loży wolnomularskich, przy Starym Rynku i ulicy Wodnej. Interesująca jest symbolika domu przy ul. Seweryna Mielżyńskiego 21, dawna centrala Cechu Budowlanego „Strzecha”. W charakterystycznym, drewnianym zwieńczeniu fasady są tu liczne symbole murarskie, z cyrklem i węgielnicą. Przed 1918 rokiem była tam siedziba Schlarafii „Posnania” – nieco krotocwilnej organizacji parawolnomularskiej. Należy jednak podkreślić, że cyrkle i węgielnice, licznie spotykane w budynkach secesyjnych (m.in. przy ulicach Matejki i Grunwaldzkiej), nie mają nic wspólnego z masonerią, symbolizują zawód budowniczego. Obecnie poznańscy masoni nie mają własnych budynków.

Mało kto poza osobami zainteresowanymi wie, że w Poznaniu, w Bibliotece Uniwersyteckiej jest jedyna w Polsce pracownia masonologiczna, opiekująca się m.in. zbiorami wolnomularskimi, przejętymi po II wojnie światowej od Niemców. Główna część tych zbiorów znajduje się w urokliwym, dawnym pałacu biskupów poznańskich w Ciężeniu koło Konina. Dziś jest to swista mekka badaczy dziejów wolnomularstwa w Polsce.

Jednak szczerze mówiąc, otaacza osiemnastowieczny pałac w Dobrzycy, na południu Wielkopolski – niegdysiejszą siedzibę generała Augusta Gozdzkiego, patrioty, zasłużonego wolnomularza. Kształtem rzutu przypominający węgielnice masonską, otoczony jest parkiem z liczną symboliką wolnomularską. Do naszych czasów w niektórych miastach, także wielkopolskich, zachowały się lokalne siedziby loży wolnomularskich – m.in. w Gnieźnie, Ostrowie Wlkp. i w Rawiczu.

Dziś istnieją nawet prace dyplomowe ustalające przebieg możliwego do utworzenia turystycznego szlaku masonijskiego w Wielkopolsce. Główna trasa tej wędrowki wiodłaby z Poznania, przez Ciężenie, ku Dobrzycy. Wyeliminowanie ostatniego punktu podróży poprzez utworzenie tam muzeum ziemiaństwa, w niczym nie zmieniło zainteresowania masonijską legendą związaną z tym miejscem – wręcz odwrotnie. **Marek Rezler**

Śladami Piastów

Powstaje nowa koncepcja Szlaku Piastowskiego.

Pracuje nad tym rada programowo-naukowa powołana w czerwcu przez marszałka Marka Woźniaka. Zasiadli w niej przedstawiciele samorządów i instytucji mających największe znaczenie w dziedzinie turystyki kulturowej na tym jednym z najbardziej znanych w Polsce szlaków.

Zdaniem specjalistów, obecnie na Szlaku Piastowskim znajduje się bardzo dużo miejsc i obiektów niemających związku z jego istotą. Z drugiej strony poza szlakiem jest sporo mało znanych obiektów, które spełniają kryteria przyjętej dla niego konstrukcji, nakreślonej przez zespoły robocze zajmujące się tą problematyką.

Na inauguracyjnym spotkaniu rady zwrócono uwagę na konieczność wyznaczenia cenzury czasowej dla Szlaku Piastowskiego. Ma nią być rok 1370, czyli koniec panowania dynastii Piastów.

Rada zajmie się m.in. organizacją turystyczną szlaku, rozumianą jako zapewnienie dostępności obiektów, ich oznaczenie, ustalenie potrzeb w zakresie infrastruktury turystycznej, promocją, a także przyjęciem strategii rozwoju szlaku z myślą o możliwości finansowania inwestycji o charakterze infrastrukturalnym z funduszy. **RJ**

Nagrody dla filmowców

W 51. Ogólnopolskim Konkursie Filmów Niezależnych im. profesora Henryka Kluby OKFA w Koninie wzięło udział 50 obrazów nadesłanych przez artystów amatorów.

Przyznano dwie nagrody Grand Prix w kategoriach film niezależny oraz film studentów szkół filmowych. Jedną z nich otrzymało dzie-

ło Iwo Kondefera zatytułowane „Wszystko”, a drugą animacja Agaty Prętki „Porozmawiaj z nim”.

Jurorzy tegorocznego konkursu podkreślali wysoki poziom tematyczny i formalny nadesłanych filmów animowanych. Wysoką ocenę zyskały również filmy dokumentalne rejestrujące zmiany w polskim życiu społecznym i obyczajowym. **RJ**

Dwie wystawy

„BUNT – Der Sturm – Die Aktion. Polscy i niemieccy ekspresjoniści” to tytuł ekspozycji otwartej 23 czerwca w Poczdamie.

Ekspozycja prezentująca plastyczne i literackie dokonania poznańskiej grupy artystycznej „Bunt”, a także kilkadziesiąt dzieł wybranych artystów niemieckich, jest pierwszą odsłoną polsko-niemieckiego projektu wystawienniczego, któremu patronują premier Brandenburgii Mathias Platzek i marszałek Wielkopolski Marek Woźniak.

Kolejnym etapem współpracy Muzeum Początków Państwa Polskiego, Muzeum Narodowego w Poznaniu i muzealników z Domu Historii Brandenburgii i Prus w Poczdamie będzie wystawa w Gnieźnie, która zainauguruje 21 sierpnia działalność marszałkowskiej placówki po wielomiesięcznej modernizacji jej siedziby.

– To drugie, po wystawie „Archeologia podwodna. Skarby z jezior Wielkopolski i Brandenburgii”, wspólne przedsięwzięcie tych instytucji – mówi Gerard Radecki, dy-

Fragment ekspozycji prezentowanej w Poczdamie.

rektor muzeum w Gnieźnie. – Celem autorów projektu jest m.in. uzmysłowienie odbiorcom, jakim fenomenem na mapie europejskiej awangardy XX wieku była utworzona w Poznaniu grupa artystyczna „Bunt”, skupiona wokół czasopisma „Zdrój”, założonego przez Jerzego Hulewicza. Ekspozycje pochodzą z zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu, Muzeum Emila Zegadłowicza w Gorzeniu Górnym, Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, polskich kolekcji prywatnych, jak również Lindenau-Museum w Altenburgu, Fundacji Moritzburg Kunstmuseum des Landes Sachsen-Anhalt w Halle oraz niemieckich kolekcjonerów. **RJ**

Polecamy

Na festyn!

Wystawy zabytkowych maszyn, zwiedzanie labiryntu kukurydzianego i wiele innych atrakcji czekają na uczestników niedzielnego festynu, który odbędzie się 31 lipca w Muzeum Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie. Natomiast poznańscy policjanci będą tam promować zagadnienia związane z naszym bezpieczeństwem. **RJ**

Zagrają gitary

Ponad 50 wydarzeń artystycznych w całej Wielkopolsce przygotowała na tegoroczne lato Polska Akademia Gitary. Pierwsze koncerty – 19 sierpnia w Gnieźnie i następnego dnia w Poznaniu. Szczegóły: www.aka-demgiatary.pl. **RJ**

PROMOCJA

WIEDZA ZMIENIA PRZYSZŁOŚĆ

PODNOSENIE KWALIFIKACJI KADR POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W WIELKOPOLSCE

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

wiedza
zmienia
przyszłość

aktywna
integracja

profesjonalne
szkolenia

efektywna pomoc
społeczna

Zmiany demograficzne i strukturalne oraz problemy społeczne wynikające z bezrobocia, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych są powodem rosnącego zapotrzebowania na usługi socjalne. Obliguje to samorządy lokalne i ich służby socjalne do coraz większej profesjonalizacji obszaru pomocy społecznej i doskonalenia zawodowego samych pracowników socjalnych. ROPS, mając na uwadze rozwój partnerstwa i interdyscyplinarnej współpracy w obszarze polityki społecznej oraz potrzeby szkoleniowe kadr pomocy i integracji społecznej, kontynuuje rozpoczęty w 2007 roku w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, projekt systemowy pn. „Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej w Wielkopolsce” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2011 roku z myślą o służbach socjalnych stworzono 2000 miejsc szkoleniowych.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej podejmuje również zadania z zakresu:

- specjalistycznego doradztwa dla gmin i powiatów wspierającego merytorycznie i metodycznie w zakresie m.in. rozwoju form aktywnej integracji i aktywizacji klientów pomocy społecznej oraz prawidłowej realizacji zadań wynikających z PO KL;
- badań i analiz z zakresu polityki społecznej;
- dialogu, współpracy i nawiązywania partnerstw instytucji pomocy, integracji społecznej i rynku pracy;
- rozwoju, promocji i upowszechniania Ekonomii Społecznej;
- kreowania prospołecznych postaw mieszkańców Wielkopolski poprzez kampanię promocyjno-informacyjną „Aktywność sposobem na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu”.

Już w lipcu pierwsze szkolenia dla pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej w Wielkopolsce. Zapraszamy do uczestnictwa w szkoleniach pt:

- „Kontraktowanie w pracy socjalnej w tym z osobami niepełnosprawnymi”
- „Mediacje rodzinne”
- „Menadżer ekonomii społecznej”
- „Finansowe zarządzanie projektem systemowym”
- „Interwencja kryzysowa”
- Kurs samoobrony – już wkrótce.

Szczegółowe informacje na temat szkoleń na stronie: www.rops-wielkopolska.poznan.pl/program.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

SAKOWICZ
WIEKOWOŚĆ WIELKOPOLSKIEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013 Fundusze Europejskie - dla rozwoju innowacyjnej Wielkopolski

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCIWOJEWÓDZTWO
WIELKOPOLSKIEUNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Bruksela inwestuje w przyrodę

Pieniądze z Unii Europejskiej umożliwiają poprawienie wskaźników związanych z czystością powietrza, gospodarką ściekową, recyklingiem odpadów oraz produkcją energii ze źródeł odnawialnych.

Jeśli ktoś chciałby powiedzieć, że dobrze mu się żyje w określonym miejscu, to miałby zapewne na myśli dobrą pracę, do której można dotrzeć szybką i bezpieczną drogą lub nowoczesnym pociągiem czy tramwajem, dobrą szkołą w pobliżu miejsca zamieszkania, szpital, wszelkiego rodzaju usługi, a także atrakcje turystyczne do odwiedzenia w wolnym czasie.

Wszystko to traci jednak na wartości, gdy żyje się w zanieczyszczonym środowisku. Góry odpadów na dzikich wysypiskach, dymy z budynków opalanych węglem, zanieczyszczone rzeki i jeziora, skażona gleba, zalane przez fale powodziowe pola i domy, niedobory wody, katastrofy ekologiczne – te czynniki skutecznie utrudniają codzienne życie.

Z tych względów ochrona środowiska razem z racjonalnym gospodarowaniem zasobami przyrodniczymi regionu stały się jednym z najważniejszych celów stawianych przed WRPO. Decyzją zarządu województwa priorytet III „Środowisko przyrodnicze” jest jednym z największych w programie,

a środki z Unii Europejskiej przeznaczone na jego realizację – w wysokości około 174 mln euro – stanowią ponad 13 procent całego budżetu WRPO.

W ramach priorytetu III podpisano już 160 umów, przede wszystkim z jednostkami samorządu terytorialnego, ale także z przedsiębiorcami, zakładami opieki zdrowotnej i Lasami Państwowymi. Dofinansowanie z Brukseli wyniosło łącznie ponad 680 mln zł.

Na poprawę jakości środowiska przyrodniczego wpłynie z pewnością zwiększenie stopnia segregacji, odzysku i recyklingu odpadów, modernizacja i organizacja składowisk odpadów, a także rekultywacja terenów zdegradowanych.

Przedsięwzięcia tego typu realizowane są w działaniu 3.1 „Racjonalizacja gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi”. W ramach 2 realizowanych projektów zrehabilitowanych zostanie 7 składowisk odpadów oraz powstaną 4 nowe zakłady zagospodarowania odpadów (wyposażone m.in. w sortownie materiałów i kompostownie). Dzięki tym inwestycjom system gospodarki odpadami obejmie ponad 280 tys. osób, a jednocześnie nowe zakłady dadzą zatrudnienie 40 kolejnym pracownikom.

Projekty z działania 3.2 „Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku” wpływają na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w Wielkopolsce, a także na oszczędność energii. Dominują tu przedsięwzięcia polegające na termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej. Podczas realizacji 67 tego typu projektów zmodernizowanych zostanie 217 budynków, m.in. szkół, urzędów i szpitali. Ponadto dofinansowano remonty kotłowni oraz ponad 6 km sieci ciepłowniczej.

W działaniu 3.3 „Wsparcie ochrony przyrody” celem jest odbudowa i utrzymanie stanu przyrody, jej czynna ochrona oraz edukacja i promocja działań proekologicznych. Dzięki

4 nowe i 9 zmodernizowanych oczyszczalni ścieków, a także ponad 520 km nowej sieci kanalizacyjnej – to bezpośrednie efekty działania 3.4 „Gospodarka wodno-ściekowa”. Dzięki wsparciu z UE ponad 65 tys. odbiorców podłączonych zostanie do sieci kanalizacyjnej. Zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód i gruntu oraz wyeliminowanie zrzucających zanieczyszczonych ścieków znacząco wpłynie na poprawę stanu czystości wód powierzchniowych i powstrzymanie degradacji wód podziemnych.

W działaniu 3.5 „Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej zagrożonych obszarów oraz zwiększenie retencji na terenie województwa” realizowane są 3 projekty. Wsparciem objętych zostanie 10 obiektów ochrony przeciwpowodziowej, m.in. polidery zalewowe i śluzy, co uchroni przed podtopieniami obszar ponad 3,7 tys. ha oraz zwiększy retencję wody na obszarze województwa.

Budowa systemów informacji o środowisku wraz z poprawą bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego to cele działania 3.6 „Poprawa bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego”. Przedsięwzięcia są realizowane poprzez zakup ponad 30 wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof oraz stworzenie 70 stanowisk pomiarowych do monitoringu, analizowania i prognozowania zagrożeń. Dzięki tym inwestycjom duża część regionu objęta zostanie systemem informacji o środowisku oraz przeciwdziałania zagrożeniom.

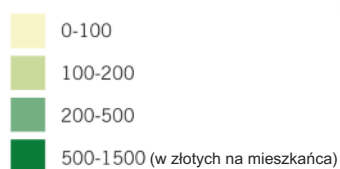
Z kolei w działaniu 3.7 „Zwiększenie wykorzystania odnawialnych zasobów energii” realizowane są projekty budowy lub instalacji urządzeń bazujących na energii odnawialnej z wiatru, biomasy i biogazu, a także energii słonecznej, wodnej i geotermicznej. Dzięki nim zostanie zaoszczędzonych prawie 300 tys. GJ/rok energii pierwotnej.

takim projektem na prawie 70 ha powierzchni zostanie zapewniona ochrona właściwego stanu ekosystemów.

O odpowiednią edukację i promocję ochrony środowiska zadbają natomiast organizatorzy 6 kampanii promocyjno-informacyjnych, z kolei w ramach 8 projektów dotacje z Brukseli otrzymają ośrodki edukacji ekologicznej.

Priorytet III, wartość dofinansowania z UE w umowach w podziale na powiaty

Projekty realizowane w powiatach w ramach działań Priorytetu III „Środowisko przyrodnicze”

- 3.1 Racjonalizacja gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi
- 3.2 Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku
- 3.3 Wsparcie ochrony przyrody
- 3.4 Gospodarka wodno-ściekowa
- 3.5 Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej zagrożonych obszarów oraz zwiększenie retencji na terenie województwa
- 3.6 Poprawa bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego
- 3.7 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych zasobów energii

Ekologia w Dolinie Noteci

Ponad 93 mln zł w ochronę Noteci zainwestuje 8 gmin z północnej Wielkopolski. Dzięki rozbudowanej sieci kanalizacji i oczyszczalniom ścieków uchronimy od degradacji i zanieczyszczeń najcenniejsze przyrodniczo zakątki tej części regionu.

Proekologiczny projekt ochrony wód zlewni rzeki Notec realizowany jest w działaniu 3.4 WRPO „Gospodarka wodno-ściekowa”. W całym przedsięwzięciu uczestniczy 8 sąsiednich nadnoteckich gmin: Lubasz, Wyrzysk, Białosłowie, Ujście, Krajenka, Szamocin, Miasteczko Krajeńskie i Czarnków.

Wartość zadania przekracza 93 mln zł. To projekt kluczowy WRPO o strategicznym znaczeniu, chroniący walory przyrodnicze tej części województwa. Ma poprawić warunki życia mieszkańców, dając jednocześnie szansę na cywilizacyjny skok tym niewielkim gminom. Bez wsparcia z Brukseli lokalne samorządy nigdy

FOT. ARCHIWUM STOWARZYSZENIA GMIN I POWIATÓW NADNOTECKICH

Ekologiczne inwestycje nad Notecią ochronią walory przyrodnicze tej części regionu.

nie byłyby w stanie pobudować znaczącej infrastruktury.

W skrócie przybliżamy inwestycję na terenie gminy Lubasz (powiat czarnkowsko-trzcianecki). Gmina liczy 7041 mieszkańców i charakteryzuje ją malownicze położenie na skraju Puszczy Noteckiej, bogactwo wydm śródłądowych, pagórków i rynnowe jeziora.

Zasięg obecnego systemu kanalizacji sanitarnej nie umożliwia odbioru i oczyszczania wszystkich ścieków powstających w gminie, dlatego dochodzi do zanieczyszczenia wód i skażenia gruntu. Z uwagi na występujące tutaj obszary krajobrazu chronionego Puszczy Noteckiej i Doliny Noteci

oraz tereny objęte programem Natura 2000 konieczne są pilne inwestycje.

Projekt zakłada budowę w Lubasz i Goraju 18,4 km kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami, przykanalikami, kolektorami tłoczniowymi, przepompowniami i punktami tłoczniowymi. Będą mogły z niej korzystać 1173 osoby. Zakończenie inwestycji planowane jest na koniec 2012 r.

Skanalizowanie tego terenu podniesie poziom atrakcyjności miejscowości i wpłynie na świadomość proekologiczną mieszkańców. Ograniczy też nieprzyjemności zapachowe oraz wyeliminuje ruch ciężkich pojazdów (beczkowozów) po drogach lokalnych.

Dobre praktyki WRPO

Bezpieczny kanał

FOT. ARCHIWUM

Dzięki modernizacji kanału 100 osób i 105 ha gruntu objętych zostanie ochroną przeciwpowodziową. Na zdjęciu śluza Gawrony.

100 osób i 105 ha gruntu objętych zostanie ochroną przeciwpowodziową dzięki modernizacji 32-km odcinka Kanału Ślesińskiego.

Projekt kluczowy WRPO realizuje Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Prace pogłębieniowe i udrożnieniowe kanału, odmulanie dna oraz remonty śluz w Koszewie, Gawronach, Pątnowie i Morzysławiu prowadzone będą dzięki przedsięwzięciu realizowanemu w działaniu 3.5

„Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej zagrożonych obszarów oraz zwiększenie retencji na terenie województwa”.

Inwestycja realizowana jest w powiecie konińskim (gmina Skulsk) oraz w Koninie. Całkowity koszt projektu przekracza 25 mln zł, a dotacja z Brukseli to niemal 18 mln zł.

Obecny stan infrastruktury technicznej Kanału Ślesińskiego jest niezadowolający. Modernizacja obejmie m.in.:

uszczelnienie ścian śluz, renowację powierzchni betonowych ścian wewnętrznych, modernizację wrót śluz wraz z napędami oraz ich elektryfikacją, a także przebudowę konstrukcji stalowych wrót oraz zamknięć i zasuw.

Zaplanowano też wymianę elementów wyposażenia śluz (polery, repery, łaty wodowskazowe itp.), a także zlokalizowanie w obrębie każdej z 4 śluz sterowni pracą wrót, instalacji nagłośnienia, semaforów oraz instalacji monitoringu. Inwestycję uzupełni umocnienie dna i brzegów kanału w sąsiedztwie śluz, a także odmulanie dna przy ujściu kanału do Warty.

Zakłada się, że do 2030 r. liczba osób objętych ochroną przeciwpowodziową zwiększy się do 700, ze względu na możliwe zagospodarowanie terenów obecnie zagrożonych podtopieniami. Projekt poprawi też bezpieczeństwo mieszkańców oraz pozwoli na racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi regionu.

Istotne są również wpływy kanału na efektywność energetyczną (zabezpieczenie systemu chłodzenia systemu elektrowni Pątnów i Konin), a także na poprawę stanu środowiska i zapewnienie stabilności ekosystemów.

Nowoczesna sortownia odpadów, kruszarki, kompostownia – to zaledwie część proekologicznej inwestycji realizowanej na terenie gminy Wągrowiec. Nowy zakład zagospodarowania odpadów, który zatrudni 22 osoby, obsługiwać będzie niemal 150 tys. mieszkańców z 13 okolicznych gmin.

Wągrowiecka spółka „Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych” realizuje projekt w działaniu 3.1 WRPO „Racjonalizacja gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi”. Koszt przedsięwzięcia to ponad 57 mln zł, z czego 28 mln zł stanowi dotacja z Brukseli.

Zakład zagospodarowania odpadów budowany jest na terenie miejscowości Nowe – Toniszewo – Kopaszyn. Dzięki nowoczesnej infrastrukturze, spełniającej surowe unijne normy, powstaną warunki do odzysku i unieszkodliwiania materiałów. Zakupione linie technologiczne oraz maszyny i urządzenia niezbędne do prawidłowego funkcjonowania zakładu pozwolą na kompleksową gospodarkę odpadami z uwzględnieniem m.in. selektywnej ich zbiórki „u źródła”. Moc przerobowa instalacji wynosić będzie 32 600 ton rocznie.

Pomysł na odpady

FOT. J. HOFMANNY SMARTLINK

W nowym zakładzie powstaną warunki m.in. do segregacji odpadów. Na zdjęciu sortownia „Orli Staw” w miejscowości Prażuchy Nowe koło Kalisza.

Inwestycja składać się będzie z kilku elementów: sortowni zmieszanych odpadów komunalnych oraz prasy do rozdzielania śmieci na tzw. suche i mokre, linii sortowniczej do doczyszczania selektywnie zbieranych surowców wtórnych, kompostowni oraz placu na przyjmowanie odpadów budowlanych i ich rozdrobnienie. Zbudowana będzie też wiata lub hala do zbiórki odpadów wielkogabarytowych i ich demontażu oraz ewentualnego rozdrobnienia,

a także nowa kwatery do składowania materiałów. Projekt zakłada też segregację odpadów, utylizację ścieków komunalnych i czasowe magazynowanie odpadów niebezpiecznych.

Nowy zakład obsługiwać będzie niemal 150 tys. mieszkańców z 13 okolicznych gmin: Wągrowca, Skoków, Mieleszyna, Szamocina, Chodzieży, Budzyna, Damasławka, Margonina, Gołańczy, Wapna, Ryczywołu, Mieściska i Rogoźna.

Nie tylko dla miłośników koni

W parku zamkowym w Rokosowie odbyła się siódma impreza z cyklu „Konie i powozy”. Każdego roku gromadzi ona hodowców koni, producentów powozów, miłośników powożenia oraz publiczność zainteresowaną widowiskowymi pokazami.

Organizatorem wydarzenia, które w dniach 12 i 13 czerwca zgromadziło wielu uczestników i widzów, był Ośrodek Integracji Europejskiej w Rokosowie wraz z Polskim Stowarzyszeniem Producentów Powozów Konnych i Wielkopolskim Związkiem Hodowców Koni. Projekt był również współfinansowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w ramach Planu Działania Sekretariatu Regionalnego KSOW.

Impreza odbywa się w rejonie gostyńskim, tradycyjnie związanym z hodowlą koni i produkcją powozów. W okolicy działa około 70 producentów powozów i ponad 100 hodowców koni.

Powożenie zaprzęgami w zamkowej fosie.

Licznie zgromadzona publiczność mogła obserwować prawdziwy kunszt zarówno w konkurencjach sprawnościowych, jak i szybkościowych, a także oglądać wystawę koni. Budziły one ogromne uznanie hodowców i wszystkich miłośników tych pięknych zwierząt. Ozdobą ich wystaw są widowiskowe zawody w powożeniu zaprzęgami konnymi. Rangę tegorocznych podkreślała obecność mistrzów Polski i mistrzów świata. Ogromnym zainteresowaniem publiczności cieszyły się widowiskowe zawody powożenia w wypełnionej wodą fosie, a także kaskaderskie popisy jeźdźców. Ci z kolei zadziwiali widzów sprawnością i brawu-

wą w inscenizowanych walczkach i ujeżdżaniu koni.

Nie brakowało także innych atrakcji. Można było m.in. obejrzeć prezentację sukien ślubnych, koncert Orkiestry Dętej z Leszna, połączony z występem leszczyńskich mazurek, czy pokaz poznańskiej rewii tańca. Gwiazdą sobotniego wieczoru był zespół VOX.

Impreza „Konie i powozy” w znakomity sposób kulturuje tradycje nieodłącznie związane z hodowlą koni i towarzyszącymi temu zajęciu tradycjami. Właśnie to podtrzymywanie tradycji regionalnych i lokalnych jest jednym z obowiązkowych zadań Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

PROW – ekspres

Więcej pieniędzy na retencję

15 czerwca zmieniono reguły przyznawania środków na inwestycje związane z retencją wodną, dofinansowywane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, w ramach działania „Poprawienie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” schemat II „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi”. Poziom dofinansowania operacji związanych z retencją wodną zwiększony został z 75 do 90 procent wartości zadania. Z tego tytułu

województwo wielkopolskie otrzymało dodatkowo do dyspozycji prawie 22 mln zł.

Konkursy w Programie Operacyjnym Ryby

Od początku lipca podmioty gospodarcze i osoby rozpoczynające działalność gospodarczą mogą składać wnioski o dofinansowanie na rozwój i założenie firmy. „Nadnotecka Grupa Rybacka”, LGR „7-Ryb” oraz międzywojewódzka LGR „Obrab-Warta” ogłosiły nabory dla beneficjentów z terenu ich działania. Wnioski można składać do końca sierpnia. Niebawem

nabory ogłoszą kolejne grupy rybackie. Szczegółowe informacje na temat naborów znajdują się na stronie www.poryby.umww.pl.

Dofinansowane najlepsze projekty

W konkursie „Pięknieje wielkopolska wieś” dofinansowanie otrzyma 16 projektów, powyżej ocenionych przez komisję konkursową. Na ich realizację z budżetu województwa wielkopolskiego przeznaczone zostało 250 tys. zł. W ramach otwartego konkursu ofert organizacje pozarządowe

działające na obszarach wiejskich złożyły 82 projekty.

Umowy na odnowę wielkopolskich wsi

20 czerwca podpisane zostały umowy na realizację II etapu konkursu „Pięknieje wielkopolska wieś”, który został rozstrzygnięty w listopadzie 2010 roku. W imieniu sołectw 52 podpisali przedstawiciele samorządów gmin, a w imieniu władz regionu członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego Tomasz Bugajski. Tym samym sołectwa mogą finalizować realizację rozpoczętych projektów.

Wielkopole z medalami

W Kozienicach w dniach 9-11 czerwca odbyła się I Letnia Spartakiada Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

Jej organizatorem był Sekretariat Regionalny KSOW Województwa Mazowieckiego.

W dwunastu konkurencjach rywalizowali zawodnicy, którzy nie uprawiają sportu wyczynowo. W drużynie Sekretariatu Regionalnego KSOW Województwa Wielkopolskiego wystąpili reprezentanci LGD „Solidarni w Partnerstwie”, LGD „Wielkopolska z Wyobraźnią”, LGD „Sola Dolina” oraz IT School. Wielkopole wywalczyli 11 meda-

li – 5 złotych, 3 srebrne, 3 brązowe i zostali niekwestionowanymi zwycięzcami w klasyfikacji medalowej i punktowej. Miejsce drugie zdobyła reprezentacja województwa zachodniopomorskiego z ośmioma medalami, a trzecie – drużyna ministerstwa rolnictwa.

Spartakiada zapisana została w planach działania jako projekt sieciujący, rekomendowany przez Grupę Roboczą KSOW. Wzięły w niej udział drużyny ośmiu województw, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz LGD „Puszcza Kozienicka”.

O odnowie na kongresie liderów

„Partnerstwo Gminy i sołectwa w odnowie wsi” – to hasło IV Polskiego Kongresu Odnowy Wsi, którego gospodarzem w dniach 9-11 czerwca było województwo dolnośląskie.

W kongresie udział wzięło 36 przedstawicieli wielkopolskich lokalnych grup działania. Reprezentanci naszego regionu uczestniczyli w panelach dyskusyjnych, które

dotyczyły przede wszystkim sytuacji społeczno-ekonomicznej wsi oraz partnerstwa sołectwa i gminy w realizacji programu odnowy wsi. Jeden z paneli poświęcono roli kobiet w działaniach odnowy wsi. Poruszono także wiele zagadnień z zakresu architektury krajobrazu i środowiska.

Grupa wielkopolskich liderów miała także okazję zapoznać się z najlepszymi pro-

jektami realizowanymi zarówno w ramach odnowy wsi, jak i w wyniku wdrażania lokalnych strategii rozwoju przez LGD. Projekty te zostały dofinansowane ze środków Unii Europejskiej oraz w ramach samorządowej Odnowy Dolnośląskiej Wsi.

Województwo wielkopolskie należy do grupy czterech polskich województw realizujących własny program odnowy

wsi. Program ten cieszy się w sołectwach coraz większym zainteresowaniem. Udział w kongresie był dla liderów z jednej strony okazją do zapoznania się z ideą odnowy, z ciekawymi projektami, a z drugiej – dla wszystkich był inspiracją do dalszych działań.

Wyjazd na kongres odbył się w ramach realizacji Planu Działania Sekretariatu Regionalnego KSOW.

Wielkopolska drużyna z trofeami.

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNY
NA RZECZ ROZWOJU
OBSZARÓW WIEJSKICH
EUROPA INWESTUJĄCA W OBSZARY WIEJSKIE

WOJEWÓDZTWO
WIELKOPOLSKIE

PROJEKT FINANSOWANY JEST ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ W RAMACH POMOCY TECHNICZNEJ PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013.

Stronę redaguje: Jadwiga Stefańska – Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań, tel. 61 626 66 00, fax 61 626 66 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.prow.umww.pl

Rowerzyści bezpieczniejsi

Wakacje i ciepło zachęcają do zamiany środka lokomocji na zdrowszy i ekologiczny. Na ulicach przybyło rowerów.

Możemy nimi jeździć coraz bezpieczniej; nie tylko na wycieczki i rajdy. Z roku na rok wzrasta również liczba osób dojeżdżających jednośladami do pracy. Przekonujemy się osobiście, czy przestrzegane są ustawowe zapisy dotyczące ruchu drogowego na naszych drogach.

Niejednokrotnie na łamach „Monitora Wielkopolskiego” pisaliśmy na temat przepisów obowiązujących rowerzystów. Zachęcamy zatem, aby zapoznać się z Ustawą z dnia 1 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o kierujących pojazdami (Dz.U. 2011 nr 92 poz. 530), która obowiązuje od dnia 21 kwietnia; wprowadzona nowelizacja zmierza do tego, aby wszystkim nam podróżowało się bezpieczniej.

Jeden z najważniejszych – moim zdaniem – zapisów daje rowerzyście pierwszeństwo przed pojazdami zmieniającymi kierunek jazdy: „Kierujący pojazdem, który skręca w drogę poprzeczną, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa rowerzyście jadącemu na wprost po jezdni, pasie ruchu dla rowerów, drodze dla rowerów lub innej części drogi, którą zamierza opuścić”. Ustawa wprowadza nowe pojęcie śluzu dla rowerów; jest to „część jezdni na wlocie skrzyżowania na całej szerokości jezdni lub wybranego pasa

FOT. M. SZYKOR

Wsiadając na rower, starajmy się realnie oceniać nasze umiejętności oraz pamiętać o zasadzie ograniczonego zaufania do innych kierowców.

ruchu przeznaczona do zatrzymania rowerów w celu zmiany kierunku jazdy lub ustąpienia pierwszeństwa, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi”. Kierujący rowerem może zatrzymać się w śluzie rowerowej obok innych rowerzystów i jest obowiązany kontynuować jazdę – po zmianie światła – w wybranym zamierzonym kierunku.

Rowerzyści mogą poruszać się, na skrzyżowaniu i bezpośrednio przed nim, środkiem pasa ruchu, jeśli pas ten umożliwia opuszczenie skrzyżowania w więcej niż jednym kierunku. Mogą też wyprzedzać powoli jadące pojazdy z ich prawej

strony. Kierujący rowerem wjątkowo mogą jechać obok siebie, jeśli nie utrudniają jazdy innym uczestnikom ruchu oraz nie stanowią zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Wprowadzono zapis zezwalający rowerzyście na korzystanie z chodnika, gdy panujące warunki pogodowe (śnieg, silny wiatr, ulewa, gołoledź, gęsta mgła) zagrażają bezpieczeństwu rowerzysty na jezdni. Należy jednak podkreślić, że w takiej sytuacji pieszy ma zawsze pierwszeństwo.

To, czy kierujący rowerem będą bezpieczniejsi na drogach, zależy od nas wszystkich, uczestników ruchu drogowego,

posiadających zarówno prawa, jak i obowiązki. Starajmy się realnie oceniać nasze umiejętności oraz pamiętać o zasadzie ograniczonego zaufania do innych kierowców.

I na koniec warto zająć się Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 maja 2011 r., zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń (Dz.U. 2011 nr 105 poz. 615). Mamy prawa i obowiązki, a niespektowanie przepisów kosztuje. Często mandat jest najtańszym wymiarem kary.

Marek Szykor
WORD Poznań

Przygotuj się dobrze do podróży wakacyjnej

Jak zaplanować wakacyjny wyjazd?

Wakacje, szczególnie letnie, są dla młodych i starszych upragnionym okresem odpoczynku od codziennych obowiązków. Łączą się często z podróżami, nieraz długimi i męczącymi, bądź tylko kilkudziesięciokilometrowymi. Często koncentrujemy się na wybraniu miejsca pobytu, programu i atrakcji. Jednak bardzo ważnym elementem przygotowań jest podróż, nawet ta, na krótkim odcinku. Wakacje rozpoczynamy z momentem wyjazdu, zatem uwzględnienie poniższych rad z pewnością ułatwi realizację wymarzonego wakacyjnego planu.

Przygotowanie dokumentów osobistych:

- dokumenty tożsamości, paszporty,
- karta ubezpieczenia NFZ lub dodatkowe ubezpieczenie, szczególnie ważne przy planowanym aktywnym wypoczynku za granicą,
- zabezpieczenie środków płatniczych oraz kart kredytowych i płatniczych przed utratą,
- prawo jazdy, w niektórych państwach, głównie poza Europą, wymagane jest międzynarodowe prawo jazdy.

Przygotowanie dokumentów pojazdu:

- dowód rejestracyjny – konieczne sprawdzić ważność badań technicznych, a także dodatkowych adnotacji,
- polisa obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej kierowcy (w niektórych państwach wymagana „Zielona Karta” lub ubezpieczenie miejscowe),
- książka gwarancyjna, jeśli auto objęte gwarancją,
- karty „Assistance”, jeśli zawarto dodatkowe umowy,
- konieczne jest posiadanie aktualnych danych o pomocy technicznej,
- komplet dokumentów dotyczących przyczepy, zgodnie z wymaganiami,
- dowody opłat za korzystanie z dróg, jeśli są wymagane (winietki, nalepki itp.).

Przygotowanie pojazdu:

- zalecany dodatkowy przegląd techniczny układów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo,
- sprawdzić obowiązkowe wyposażenie pojazdu (w niektórych państwach wymagania dodatkowe),
- zastosować bagażnik dachowy, zgodnie z wymogami producenta samochodu (zabezpieczyć przewożony ładunek),
- jeśli zamierzamy podróżować zespołem pojazdów, konieczne należy sprawdzić techniczne i formalne przystosowanie samochodu do ciągnięcia przyczepy (porównać należy dane w dowodach rejestracyjnych samochodu i przyczepy z wymogami prawa o ruchu drogowym), przyczepa lekka nie wymaga dodatkowej kategorii prawa jazdy,
- wyposażenie samochodu obejmuje także zaopatrzenie kierującego w kamizelkę odblaskową, rękawice ochronne itp. – wyposażenie niezbędne podczas awarii, wypadku (dodatkowe wymagania w niektórych państwach).

Planowanie trasy podróży:

- wymaga uwzględnienia podstawowych elementów: długość trasy, czas przejazdu, okresy odpoczynku (również dla pasażerów), kategoria dróg, charakter przejazdu (dojazd bezpośrednio na miejsce bądź zwiedzanie atrakcji na trasie), liczba kierowców, przejazd nocą lub w dzień itp.,
- wyjazd za granicę wymaga uwzględnienia ewentualnych kontroli granicznych, przepraw promowych, przejazdów tunelami, zakupów paliwa, wskazany jest nasłuch radiowy o utrudnieniach drogowych, możliwość korzystania z CB-radia,
- należy ustalić podział zadań dla osób podróżujących w samochodzie, funkcję pilota-nawigatora powierzyć pasażerowi (bieżąca weryfikacja „podpowiedzi nawigacji GPS”), kierowca zaś bezpiecznie prowadzi pojazd.

Nieodzownym elementem planowania i przygotowań do podróży na drogach poza granicami Polski jest zapoznanie się z przepisami prawa, nie tylko w zakresie ruchu drogowego, wymogami formalnymi, zwyczajami miejscowymi, możliwościami kontaktu z polską placówką dyplomatyczną itp. Potrzebne informacje można znaleźć w przewodnikach turystycznych, na stronach biur turystycznych, na stronach placówek dyplomatycznych poszczególnych państw.

Zycząc bezpiecznych wakacji.

Wojciech Głuszak
Straż Miejska
Miasta Poznania

Bądź życzliwy na drodze, czyli 6 zasad kulturalnego kierowcy

Niewiele trzeba zrobić, by być szczęśliwszym kierowcą.

Lato w pełni. Przed nami wyjazdy na odpoczynek lub weekendowe wypadki nad jezioro, nad morze. Jak zawsze, wszędzie się spieszymy. A dla kierowców to też pracowity okres – remonty na drogach, budowy. Stojąc w korkach, sfrustrowani, przypomnijmy sobie w takich chwilach zasady, dzięki którym wszystkim uczestnikom ruchu drogowego będzie łatwiej dotrzeć do celu.

Nasza życzliwość na pewno zostanie zauważona i odwzajemniona.

Przynajmniej nie utrudniaj: nie tarasuj wyjazdu, nie utrudniaj skrętu, nie zmuszaj do zatrzymania, np. przy zjeździe z pasa, nie zajmuj więcej miejsca na parkingu niż musisz.

Jeśli to możliwe – ułatwaj: umożliwaj wyjazd z drogi nieposiadającej pierwszeństwa przejazdu, ułatwaj wyprzedzanie komuś, kto się bardzo śpieszy, zczekaj, jeśli niedoświadczony kierowca ma trudności z opuszczeniem skrzyżowania, ułatwaj wykonanie manewru pojazdom wolniejszym i mniej zwrotnym,

pamiętaj, że kierowca z innego miasta może mieć trudności ze znalezieniem właściwej drogi, pozwól przejść pieszemu także w miejscu nieoznakowanym.

Czynnie pomagamy innym: ostrzeż o zauważonym niebezpieczeństwie na drodze, zwróć uwagę innemu kierowcy na niesprawność jego pojazdu, on może o niej nie wiedzieć (brak światła, niedomknięte drzwi), pomóż kierowcy, który ma awarię, podwieź dziecko do szkoły, usuń kamień (inną przeszkodę) z szosy, udziel informacji, jeśli

widzisz, że ktoś jej potrzebuje.

Przepróś: jeżeli nawet mimo woli utrudniłeś jazdę innym, pamiętaj, że przeproszenie nie zastąpi właściwego zachowania na drodze.

Podziękuj użytkownikowi drogi, który: ułatwił ci wyjście z trudnej sytuacji, ostrzeż cię, był wobec ciebie uprzejmy.

Uśmiechnij się: życzliwość wobec innych i innych wobec ciebie jest wzajemnym ułatwieniem życia, a nie ciężkim obowiązkiem.

W. Morawski,
Z. Woszczuk,
Polski Związek Motorowy

WOJEWÓDZKA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO W POZNANIU

www.brd.poznan.pl

Redaguje zespół: Sławomir Brandt, Ryszard Fonzychowski, Wojciech Głuszak, Maciej Bednik, Piotr Monkiewicz, Marek Szykor, Dariusz Fleischer
Adres redakcji: WORD, 61-623 Poznań, ul. Wilczak 53, tel. 61 829-01-88

usłyszane

– Ufundowałem zegar ścienny. Kosztował 8 złotych w sklepie „wszystko za 4,50” – rozpoczął czerwcową sesję sejmiku Lech Dymarski, dumnie prezentując radnym nowy nabytek. Cenna – w każdym tego słowa znaczeniu – inicjatywa przewodniczącego wyszła stąd, że podczas remontu sali sesyjnej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, wynajmowanej na obrady sejmiku, nie zamontowano żadnego urządzenia pozwalającego zorientować się w upływającym czasie (wcześniej wisiał zegar elektroniczny, co prawda zazwyczaj wskazujący nieaktualną godzinę, ale zawsze to coś...).

Jak się jednak okazało, sali w zegar wyposażyć przewodniczący trwale nie może, bo nie należy ona do samorządu, lecz do wojewody. Upadła też koncepcja zawieszania czasomierza jedynie na czas sesji. – Bo wbicie gwoździka w ślup jest już naruszeniem nie naszej substancji – wyjaśnił fachowo Lech Dymarski. I skonstatował: – W związku z tym będę musiał wydać więcej na zegar stojący, który będziemy wtaczać na każdą sesję!

FOT. R. JALOSZYŃSKI

wyśledzone

Wyśledziliśmy (no dobrze, właściwie zrobił to przewodniczący sejmiku Lech Dymarski...), że instytucja, która ma badać, czy samorządy prawidłowo funkcjonują, nie bardzo orientuje się w ich strukturze...

Jak usłyszeli radni podczas majowej sesji sejmiku, rozpatrując informację o działalności samorządowych kolegiów odwoławczych w Wielkopolsce, instytucje te nadzorują „wykonywanie administracji przez jednostki samorządu terytorialnego, również przez organy samorządu województwa”.

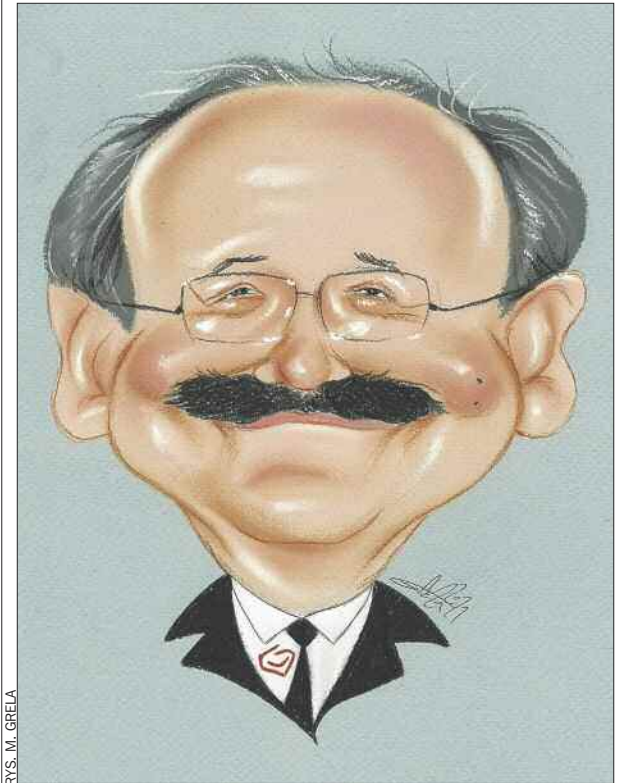
Tymczasem, jak poinformował Lech Dymarski, SKO w Kaliszu swój materiał adresowało do „sejmiku samorządowego województwa wielkopolskiego” (sejmiki samorządowe istniały przed reformą administracyjną z 1998 roku). Z kolei SKO w Pile napisało do „marszałka sejmiku województwa wielkopolskiego”.

– Jako radny mam wątpliwości co do kwalifikacji obu tych kolegiów do pełnienia swojej ustrojowej roli. Wynika z tego, że tam nie zauważono reformy sprzed 13 lat – skonstatował przewodniczący sejmiku województwa wielkopolskiego.

monitorujemy radnych

>> Maciej Dąbrowski:

Marynarz z Koszalina

RYŚ. M. GRELA

- >> **Zdanie „radny to brzmi dumnie”...** dla mnie oznacza możliwość reprezentowania i zaspokajania autentycznych potrzeb i interesów mieszkańców Wielkopolski.
- >> **Fakt, że Wielkopolanie nie znają radnych sejmiku...** martwi, ale także mobilizuje do poświęcania jeszcze więcej czasu i energii na spotkania z ludźmi i lokalnymi samorządami; są to idealne okazje do poznawania ich oczekiwań i nawiązywania bezpośrednich relacji.
- >> **Podczas sesji sejmiku najczęściej siedzę obok...** przyjaciół z klubu Platformy Obywatelskiej i **dłatego...** jest mi wyjątkowo łatwo odnosić się do wszystkich podnoszonych na sesjach sejmiku spraw.
- >> **Podczas sesji najbardziej lubię słuchać...** rzeczowych i kompetentnych dyskusji o realnych potrzebach mieszkańców Wielkopolski i sposobach ich realizacji.
- >> **Nie wyobrażam sobie samorządu województwa bez...** profesjonalnego zarządu, posiadającego wizję oraz narzędzia do realizacji stawianych celów, doskonałej współpracy z lokalnymi samorządami i organizacjami pozarządowymi oraz wszelkimi podmiotami działającymi w sferze pożytku publicznego.
- >> **Gdybym był marszałkiem...** wzorem postępowania byłby dla mnie marszałek Marek Woźniak.
- >> **Ostatni raz jechałem regionalną koleją...** w minionym tygodniu. Koleją jeżdżę bardzo często i wiem, że dla pasażerów najważniejsza jest punktualność pociągów i komfort przejazdów. Wiem także, że rośnie liczba osób, które korzystają z kolei i dlatego ogromnie cieszę się z powstania naszych, samorządowych Kolei Wielkopolskich.
- >> **W szkole wolał na mnie...** marynarz.
- >> **Jako dziecko marzyłem o...** dokonaniu czegoś naprawdę wielkiego, czegoś, z czego rodzice będą dumni.
- >> **W przeszłości myślałem, że zostanę...** żeglarzem, który opłynie cały świat.
- >> **Ostatnio najbardziej rozbawiło mnie...** Mam duże poczucie humoru i często śmieję się z samego siebie.
- >> **Do szwskiej pasji doprowadza mnie...** Nie przypominam sobie takich sytuacji, do wszystkich spraw staram się podchodzić rzeczowo i ze spokojem.
- >> **Dla poprawy nastroju...** uprawiam aktywnie sport, lubię także posłuchać dobrej muzyki w miłym towarzystwie.

>> Maciej Dąbrowski
>> ur. 12 stycznia 1961 r., Koszalin
>> dyrektor Regionu Handlowego
Poczta Polska S.A.
>> wybrany z listy PO w okręgu nr 4
>> 8.955 głosów

www

zakodowane

Zachęcamy do ściągnięcia sobie komórka ze specjalnym oprogramowaniem zakodowanych poniżej adresów i telefonów naszej redakcji i Urzędu Marszałkowskiego.

podpatrzone

FOT. ARCHIWUM

1 czerwca wicewojewoda wielkopolski Przemysław Pacia i uczeń poznańskiej szkoły „Zawsze razem” Paweł Marczak postanowili zamienić się miejscami. 12-latek zasiadł w fotelu w urzędzie, a jego starszy kolega wrócił do szkolnej ławki (na zdjęciu). Co prawda akcja miała być miłym gestem z okazji Dnia Dziecka, zastanawiamy się jednak, czy ktoś nie wpadnie na pomysł, żeby tak zrobić na stałe... No bo pod rządami młodziana nic złego się nie wydarzyło, a „prawdziwy” wicewojewoda nabył cennych umiejętności (jak mówił dziennikarzom, w szkole przypomniał sobie wszystkie przysłówki).

Monitor Wielkopolski – magazyn samorządowy

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku
al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań, tel. 061 854 13 91, fax 061 852 71 45
Rada Programowa: Lech Dymarski (przewodniczący), Zbigniew Czerwiński (wiceprzewodniczący), Krzysztof Grabowski (sekretarz), Tatiana Sokołowska, Waldemar Witkowski
Redakcja: Artur Boinski (redaktor naczelny), Ryszard Jałoszyński (sekretarz redakcji)
Adres redakcji: al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań, budynek B, pokój 223, tel./fax 061 854 15 15
e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl

Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.
Publikacje promocyjne w Monitorze Wielkopolskim można zamawiać pod numerem telefonu 061 854 15 15.